Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

37 053 Wijziging van de Wet werkelijk rendement box 3 en de Wet inkomstenbelasting 2001 (Novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3)

D **NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG**
Ontvangen 27 november 2026

1. Inleiding

Het kabinet heeft met interesse kennisgenomen van de vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van PRO, BBB, VVD, D66, CDA, SP, ChristenUnie, JA21, Volt, SGP, 50PLUS en Fractie-Van Gasteren.

Hierna wordt bij de beantwoording van de vragen zo veel mogelijk de volgorde van het wetsvoorstel aangehouden, met dien verstande dat gelijkluidende of in elkaars verlengde liggende vragen tezamen zijn beantwoord.

2. Hoofdlijnen van het voorstel

De leden van de fractie van PRO vragen het kabinet aan te geven welke onderwerpen het wetsvoorstel voor de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting voorziet, worden uitgewerkt en daarbij aangeven welke onderwerpen niet in de novelle zitten. Zij vragen of het juist is dat dit onderwerpen zijn die nadere juridische en fiscale detaillering vergen dan op de korte termijn konden worden uitgewerkt in de novelle. Ook vragen zij of het juist is dat het wetsvoorstel zoveel mogelijk in lijn met de novelle zal worden uitgewerkt, maar dat niet kan worden uitgesloten dat daarbij om uitvoeringstechnische of juridische redenen toch andere keuzes nodig zijn. De leden van de fractie van PRO vragen het kabinet daarbij te bevestigen dat het uiteindelijke voorstel nog aanzienlijk kan wijzigen door invloed van nieuwe argumenten of andere politieke verhoudingen. Tot slot vragen zij het kabinet of dit niet op gespannen voet staat met de noodzakelijke rust en duidelijkheid en einde aan jarenlange onduidelijkheid en rechtszaken rond box 3. De leden van de fractie van de SP constateren dat de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) verschillende onderwerpen heeft aangedragen die nog moeten worden geregeld, zoals de fiscale behandeling van life-events, de

aftrekbaarheid van kosten en portefeuilleoverdrachten tussen banken. De leden van de fractie van SP constateren in de nota naar aanleiding van het verslag in de Tweede Kamer dat het kabinet stelt dat de behandeling van life-events uit de wetssystematiek volgt, terwijl de overige punten in overleg met de NVB zullen worden bekeken. Zij vragen welke van deze punten een wettelijke regeling vereisen en waarom deze niet in de novelle zijn opgenomen. Zij vragen of alle benodigde regels uiterlijk op 1 juli 2027, wanneer de handleidingen voor de gegevenslevering moeten zijn vastgesteld, beschikbaar zullen zijn.

Het streven is om het wetsvoorstel dat de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting in box 3 per 2030 regelt voor alle vermogensbestanddelen op Prinsjesdag 2027 aan te bieden aan de Tweede Kamer. In dat wetsvoorstel zal op de eerste plaats worden geregeld dat de overige vermogensbestanddelen (waaronder verzekeringsproducten, crypto’s, fysieke edelmetalen), die onder het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 en de novelle nog onder de vermogensaanwasbelasting vallen, ook onder de vermogenswinstbelasting worden gebracht. Uit de verschillende gesprekken met onder andere leden van fracties van de Tweede en Eerste kamer blijkt immers dat hier draagvlak voor bestaat. Daarbij geldt qua systematiek dat er zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de systematiek zoals opgenomen in de novelle. De verwachting op dit moment is dat er hier vanuit uitvoeringstechnisch en juridisch oogpunt geen grote wijzigingen op zullen plaatsvinden.
Daarnaast kunnen in het wetsvoorstel mogelijk een aantal onderwerpen verder worden uitgewerkt waarvoor, gelet op het krappe tijdpad van de behandeling van de novelle, onvoldoende tijd was om deze mee te nemen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de fiscale behandeling van life-events in box 3, het mitigeren van lock-in effecten en tegengaan van ongewenst belastinguitstel. Ook zal het kabinet de motie Grinwis/Vermeer[1] meenemen, die verzoekt om een regeling voor landgoederen binnen de natuurschoonwet. Genoemde onderwerpen vergen nader onderzoek. Het kabinet zal uiterlijk voor de zomer van 2027 de Eerste en Tweede Kamer informeren over de onderwerpen die in het wetsvoorstel zullen worden opgenomen. Daarbij zal ook aandacht zijn voor de uitvoerbaarheid en tijdige gegevenslevering door banken.

De leden van de fracties van de VVD en PRO stellen vragen over de afbakening van de vermogenswinstbelasting bij cryptoactiva en andere beleggingen. De leden van de fractie van de VVD vragen waarom direct gehouden cryptoactiva niet onder de vermogenswinstbelasting vallen. Ook vragen zij hoe het kabinet het risico beoordeelt dat de verschillen

[1] Kamerstukken II 2025-2026, 36 748, nr. 33.

tussen beide regimes beleggingskeuzes verstoren. De leden van de fractie van PRO vragen of goud en cryptovaluta die via een financieel instrument worden aangehouden, zoals een fonds, een deelneming of een ETF, onder de vermogenswinstbelasting vallen. Ook vragen zij of dit niet uitnodigt tot arbitrage. Tot slot vragen zij hoe burgers, banken en de Belastingdienst dit onderscheid kunnen maken.
Voor de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting wordt aangesloten bij het begrip financieel instrument uit de Wet op het financieel toezicht (Wft). Hieronder vallen onder meer rechten van deelneming in beleggingsinstellingen. Cryptoactiva die een belastingplichtige rechtstreeks in een eigen wallet houdt, vallen niet onder de definitie van financieel instrument. Een recht van deelneming in een beleggingsfonds dat cryptoactiva aanhoudt, valt wel onder deze definitie.
De keuze voor deze afbakening hangt samen met wat per 2029 technisch maakbaar is. De Belastingdienst kan de vermogenswinstbelasting in 2029 uitbreiden naar de bestaande categorie ‘beleggingen’ in box 3 in de aangifte. Dit is technisch maakbaar in de systemen en inpasbaar in het ICT-portfolio, omdat beleggingen in de aangifte in dezelfde categorie vallen als aandelen in startende ondernemingen. Die aandelen zouden al op grond van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 onder de vermogenswinstbelasting gaan vallen. Het is niet mogelijk om één of enkele andere categorieën vermogensbestanddelen daaraan toe te voegen. Cryptobeleggingen in een wallet worden in de aangifte in een andere rubriek uitgevraagd dan de rubriek ‘beleggingen’.
Belastingplichtigen kunnen het verschil in heffingsmoment tussen de vermogensaanwasbelasting en de vermogenswinstbelasting meewegen bij hun investeringsbeslissingen. In beide systemen wordt hetzelfde rendement belast. Dit verschil is slechts van toepassing gedurende een overgangsperiode van één jaar.
Door de aansluiting bij de Wft wordt gebruikgemaakt van een bestaand begrip dat al in de financiële wetgeving is ingebed. Ketenpartners zoals banken kennen dit begrip ook al.

De leden van de fracties van de ChristenUnie, 50PLUS en de Fractie-Van Gasteren vragen wat de onderbouwing is om tijdelijk met twee verschillende heffingssystemen te werken. De leden van de fracties van PRO, D66, de VVD, de SP, de ChristenUnie en JA21 en de Fractie-Van Gasteren stellen vragen over de juridische risico's van de verschillende behandeling van vermogensbestanddelen tot 2030. De leden van de fractie van PRO vragen of het kabinet kan uitsluiten dat dit leidt tot een nieuwe golf procedures, zoals na het arrest van de HR van 24 december 2021 (het Kerstarrest).[2] De leden van de fractie van PRO

[2] HR 24 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1963.

vragen of het juist is dat het kabinet de verschillende behandeling als juridisch kwetsbaar ziet, gelet op de verwachte toename van bezwaar- en beroepsprocedures. De leden van de fracties van PRO en de SP vragen of het kabinet hierover een onafhankelijke juridische opinie heeft laten opstellen en of deze opinie aan de Kamers kan worden gestuurd. De leden van de fractie van PRO vragen naar een eventuele toename van personeel bij de rechterlijke macht als gevolg van het overgangsjaar. Ook vragen zij of het uitgesloten is dat de invoering onverhoopt 2031 wordt. Tot slot vragen deze leden of het niet beter is de novelle in te trekken en de vermogensaanwasbelasting in te laten gaan en of dat een betere overgangssituatie zou betekenen.

Vanaf 2029 zal box 3 tijdelijk een hybride stelsel zijn, waarbij via de novelle voor het overgrote deel van het vermogen een vermogenswinstbelasting geldt en nog voor een restcategorie (waaronder cryptovaluta) een vermogensaanwasbelasting.

De reden voor dit tijdelijke onderscheid is simpelweg dat het niet mogelijk is om voor alle vermogensbestanddelen al per 1 januari 2029 over te gaan op een vermogenswinstbelasting. Via de novelle kan per 2029 een vermogenswinstbelasting gelden voor 90% van het box 3-vermogen met waardeontwikkeling. Dat is het maximale wat er op dat moment mogelijk is. De afbakening hangt samen met wat per 2029 technisch maakbaar is. De Belastingdienst kan de vermogenswinstbelasting uitbreiden naar de bestaande categorie ‘beleggingen’ in box 3 in de aangifte. Die categorie omvat beleggingsportefeuilles die hoofdzakelijk bestaan uit financiële instrumenten in de zin van de Wft. Deze uitbreiding is technisch maakbaar in de systemen en inpasbaar in het ICT-portfolio. Beleggingen vallen namelijk in dezelfde categorie in de aangifte als aandelen in startende ondernemingen. Voor die aandelen was op grond van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 al een vermogenswinstbelasting voorzien. Het is niet mogelijk om één of enkele andere categorieën vermogensbestanddelen daaraan toe te voegen. Met de novelle en de verschuiving van de invoeringsdatum van 2028 naar 2029 is in het ICT-portfolio van de keten inkomensheffingen van de Belastingdienst voor 2028 beperkte ruimte en is het voor 2029 vol. Cryptobeleggingen in een wallet vallen niet onder de definitie van financiële instrumenten. Zij worden, net als kapitaalverzekeringen, in de aangifte in een andere rubriek uitgevraagd. Verzekeringsproducten verschillen bovendien qua aard van financiële instrumenten zoals aandelen of obligaties. Het kabinet gaat er alles aan doen om te zorgen dat een volledige vermogenswinstbelasting voor box 3 per 2030 wordt ingevoerd door in 2027 een wetsvoorstel daartoe aan te bieden aan het parlement.

Het kabinet heeft geen onafhankelijke juridische opinie laten opstellen over de verschillende behandeling van beleggingscategorieën. Het kabinet acht de verschillende behandeling voor vermogensbestanddelen

die onder de vermogensaanwasbelasting blijven voor een beperkte overgangsperiode aanvaardbaar. Daarbij wordt opgemerkt dat deze verschillende fiscale behandeling in de kern ziet op een timingverschil, te weten het moment van heffen. Voor de resterende vermogensbestanddelen die tijdelijk onder de vermogensaanwassystematiek vallen, geldt immers een jaarlijkse box 3-heffing over de waardeontwikkeling, waarbij onder de vermogenswinstbelasting de waardeontwikkeling van vermogensbestanddelen belast zal worden op het moment van realisatie. Tegelijkertijd wordt er in de uitvoeringstoets rekening mee gehouden dat het tijdelijke onderscheid kan leiden tot een toename van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures over de jaren tot invoering van de volledige vermogenswinstbelasting. De praktijk moet uitwijzen om hoeveel aanvullende procedures het gaat. Dit is voor het kabinet een extra reden om er naar te streven dat de deadline van 2030 voor een volledig vermogenswinstregime wordt gehaald.
Het kabinet is niet van mening dat het beter is om eerst de Wet werkelijk rendement box 3 ongewijzigd in werking te laten treden en dan over te gaan naar een volledige vermogenswinstsystematiek. Dit zou twee grote systeemwijzigingen in een korte tijd opleveren, met alle gevolgen voor het doenvermogen van belastingplichtigen..

De leden van de fractie van PRO vragen om een verduidelijking aan de hand van een voorbeeld. Twee beleggers hebben op 1 januari 2029 elk € 20.000 aan cryptovaluta en edelmetalen. De een houdt deze rechtstreeks aan bij een Nederlandse gereguleerde aanbieder, de ander via een Amerikaans beursproduct (ETF). De waarde verdubbelt in 2029 en halveert in 2030. Volgens deze leden betaalt de belegger met het beursproduct niets. De belegger met het directe bezit betaalt volgens hen over 2029 ruim € 6.400 vermogensaanwasbelasting, terwijl zijn rendement over beide jaren nul is. Zij vragen of dit juist is en of dit verenigbaar is met het gelijkheidsbeginsel.
Het klopt dat de situatie in het voorbeeld van de leden van de fractie van PRO bij een vermogensaanwasbelasting tot andere fiscale gevolgen leidt dan bij een vermogenswinstbelasting. Cryptoactiva die een belastingplichtige rechtstreeks in een eigen wallet houdt, vallen niet onder de definitie van financieel instrument. Een recht van deelneming in een beleggingsfonds dat cryptoactiva aanhoudt, valt wel onder deze definitie. Het klopt echter niet dat het verlies in 2030 niet zou kunnen worden verrekend. Heeft een vermogensbestanddeel in 2029 een waardestijging die op grond van de vermogensaanwasbelasting in de heffing wordt betrokken, dan geldt per 2030 bij de overgang naar een vermogenswinstbelasting een step-up. Zo wordt dubbele heffing voorkomen. Eventuele verliezen die zich in 2030 of later voordoen, worden in aanmerking genomen op het tijdstip van verkoop. Voor deze verliezen geldt vervolgens een onbeperkte voorwaartse

verliesverrekening. In het voorstel is geen achterwaartse verliesverrekening meegenomen. In die zin bestaat het tijdelijke verschil vooral uit het moment waarop de heffing plaatsvindt.

De leden van de fractie van PRO vragen, aangezien de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3 is uitgesteld, of het instrument van een voorheffing zo spoedig mogelijk onderzocht kan worden en of het kabinet dit wil voorbereiden als mogelijk onderdeel van de definitieve wetsbehandeling.
In de nota naar aanleiding van het tweede verslag van uw Kamer op het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 ben ik uitgebreid ingegaan op het Duitse stelsel van een bevrijdende bronheffing[3], zoals de voorheffing waar deze leden naar vragen uitgewerkt zou kunnen worden. Daaruit blijkt dat een bevrijdende bronheffing zeker geen belastingmiddel is dat veel eenvoudiger te introduceren is. In ieder geval de ketenpartners, zoals banken en financiële instellingen, moeten hiervoor een enorme inspanning doen om hun IT-systemen en administratie aan te passen. Het is een volledig nieuw belastingmiddel waar – ondanks dat het meeste werk door banken en financiële instellingen gedaan zou moeten worden – ook nog grote aanpassingen aan de systemen van de Belastingdienst zouden moeten worden aangebracht om op dit middel over te stappen. Daar komt bij dat het tarief voor een dergelijke bevrijdende bronheffing laag moet zijn, onder meer met het oog daarop dat geen kostenaftrek mogelijk is en om te voorkomen dat te veel belastingplichtigen met een te hoog tarief over hun inkomsten uit kapitaalvermogen belast worden. Verder kan de bevrijdende bronheffing alleen van toepassing zijn op vermogen dat is ondergebracht bij een bank of financiële instelling en niet op ander vermogen, zoals roerende of onroerende zaken, rechten op roerende of onroerende zaken of overige vermogensrechten zoals vorderingen in familieverband of tussen gelieerde personen. Het kabinet ziet in een (tijdelijke) bevrijdende bronheffing dan ook geen realistisch alternatief.

De leden van de fractie van PRO vragen naar het fiscale realisatiemoment van beleggers die via participaties in een beleggingsfonds of ETF beleggen. Ze vragen daarbij of alleen de verkoop van een participatie door de beleggers als fiscaal realisatiemoment in box 3 geldt of dat er ook rekening wordt gehouden met transacties binnen het fonds.
De vervreemding van directe participaties in een beleggingsfonds of ETF vormt een fiscaal realisatiemoment onder de vermogenswinstbelasting in box 3. Transacties die het fonds zelf uitvoert, worden indien het een in Nederland gevestigd en onderworpen fonds is, in beginsel belast op

[3] Kamerstukken I 2025/26, 36748, H, p. 3 tot en met 5.

het niveau van het fonds in de vennootschapsbelasting, waarbij het fonds onder voorwaarden gebruik kan maken van het regime voor vrijgestelde of fiscale beleggingsinstellingen.

De leden van de fractie van PRO vragen, in aansluiting op hun vraag hoe met transacties binnen beleggingsfondsen wordt omgegaan, of een grote fiscale prikkel ontstaat om niet meer zelf actief te beleggen, maar alles in fondsen onder te brengen, en of dat de bedoeling van het kabinet is. Ook vragen zij of dit niet haaks staat op het economische belang van optimaal beleggen in de meest innovatieve bedrijven, waarbij een lock-in in bestaande bedrijven een hinderpaal vormt.

Het kabinet onderkent dat een vermogenswinstbelasting een prikkel geeft om de realisatie van winsten uit te stellen. Door de verkoop uit te stellen, stellen belastingplichtigen ook de belastingheffing over de waardestijging uit. Dit lock-in-effect is inherent aan een vermogenswinstbelasting. Het doet zich ook voor in box 2 en in andere landen met een vermogenswinstbelasting. Het lock-in-effect kan ertoe leiden dat beleggers langer vasthouden aan beleggingen die in waarde zijn gestegen. Ook kan de vorm waarin wordt belegd van invloed zijn op het moment waarop waardeontwikkelingen in de heffing worden betrokken. Het is niet de bedoeling van het kabinet om beleggers met de novelle te sturen naar een bepaalde vorm van beleggen.
Het kabinet deelt het belang dat deze leden hechten aan een goede allocatie van kapitaal, ook naar innovatieve bedrijven. Bij de uitwerking van het wetsvoorstel voor een volledige vermogenswinstbelasting, dat het kabinet op Prinsjesdag 2027 wil indienen, bekijkt het kabinet hoe het lock-in-effect zo klein mogelijk kan worden gemaakt. Daarbij betrekt het kabinet ook het onderzoek naar een reële bezitsduur waarom de motie-Grinwis/Van Brenk[4] vraagt en de mogelijkheden om specifiek op belastinguitstel gerichte constructies te bestrijden.

De leden van de fractie van PRO geven aan dat langdurig belastinguitstel ruimte biedt voor fiscale engineering, wat de neutraliteit en lastenverdeling tussen beleggers kan aantasten. Zij vragen of het kabinet met de novelle definitief heeft gekozen voor de belangen van grotere beleggers of dat er nog maatregelen komen om dit te beperken, uiterlijk bij het definitieve wetsontwerp, en of deze maatregelen nog kunnen worden meegenomen in de handleidingen van de Belastingdienst en banken.
Het klopt dat een vermogenswinstbelasting een prikkel kan geven om de realisatie van winsten uit te stellen. Belastingplichtigen kunnen

[4] Kamerstukken II, 2026–2027, 37053, nr. 11.

bijvoorbeeld beslissen om aandelen die op winst staan nog niet te verkopen om zo belastingheffing op dat moment te voorkomen. Dit is inherent aan de keuze voor een vermogenswinstbelasting. Het kabinet zal bij de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting (per 2030) nader onderzoek doen naar mogelijkheden om specifiek op belastinguitstel gerichte constructies te bestrijden.

De leden van de fractie van PRO vragen of het kabinet herkent dat belastingadviseurs grote onzekerheden ervaren in hun beleggingsadviezen aan burgers.
Het kabinet begrijpt dat met een nieuw stelsel onzekerheden ontstaan. Door per 1 januari 2029 zoveel mogelijk onder de vermogenswinstbelasting te laten vallen, geeft het kabinet burgers zo snel mogelijk de nodige duidelijkheid over het belasten van vermogen. De Belastingdienst zal bij de start van het nieuwe stelsel een intensief communicatietraject starten om belastingplichtigen te ondersteunen bij het doen van aangifte. In de aangifte is ook aandacht voor de verschillen tussen de vermogensaanwasbelasting en de vermogenswinstbelasting.

Het lid van de fractie van 50PLUS vraagt of het mogelijk is om bij gebeurtenissen zoals huwelijk, echtscheiding en overlijden een doorschuifregeling in te voeren. De leden van de fractie van JA21 vragen welke mogelijkheden het kabinet ziet om te voorkomen dat partners bij een echtscheiding of het overlijden van een van hen worden geconfronteerd met een tussentijdse afrekening. De leden van de fractie van de BBB vragen naar de gevolgen van het ontbreken van een doorschuifregeling bij aangaan en ontbinden van een huwelijksgemeenschap in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Ze vragen daarbij of het kabinet een analyse kan verstrekken van de fiscale, financiële en budgettaire gevolgen van het ontbreken van een doorschuifregeling bij het aangaan, wijzigen en ontbinden van een huwelijksgemeenschap. De leden van de fractie van de BBB vragen tevens welke varianten van een doorschuifregeling bij het aangaan, wijzigen en ontbinden van een huwelijksgemeenschap in 2026 zijn onderzocht, wat per variant de geraamde jaarlijkse en structurele budgettaire effecten zijn, en in welke mate de opbrengsten uit de huidige fiscale afrekenmomenten bij huwen en scheiden al zijn verwerkt in het box 3-basispad. Daarnaast vragen de leden van de fractie van de BBB waarom een vergelijkbare doorschuifregeling bij overlijden niet in dit onderzoek in 2026 is betrokken. Ook vragen zij wat het budgettaire effect zou zijn van uitbreiding naar overlijden en vererving.

De behandeling van life-events volgt uit de wetssystematiek. Er ontstaat een realisatiemoment als een vermogensbestanddeel het box 3-

vermogen van de belastingplichtige verlaat. Hiervan kan sprake zijn bij echtscheiding, bij trouwen in gemeenschap van goederen en bij overlijden. Dit kan ertoe leiden dat een belastingplichtige belasting moet betalen over een grote vermogenswinst, terwijl hij of zij het vermogensbestanddeel niet heeft verkocht. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als gehuwden samen een vakantiewoning hebben in box 3 die in waarde is gestegen en de vakantiewoning na de scheiding aan één van de partners gaat toebehoren. De andere partner verliest dan het bezit van de vakantiewoning en moet vanwege dit realisatiemoment belasting betalen over een deel van deze waardestijging zonder dat de vakantiewoning is verkocht. Met een doorschuifregeling wordt dit voorkomen. Het kabinet heeft in de kamerbrief van 19 juni 2026 met mogelijke verbeteringen deze mogelijkheid van een doorschuifregeling bij huwen en scheiden genoemd. Tevens staan in deze brief de budgettaire gevolgen van een dergelijke doorschuifregeling. Op het moment van deze budgettaire raming was nog sprake van een vermogenswinstbelasting voor uitsluitend onroerende zaken en startups en scale-ups. Ten grondslag aan deze raming liggen de volgende gegevens gebaseerd op CBS-gegevens en aangiftegegevens. Per jaar zijn er ongeveer 8.000 huishoudens met vastgoed in box 3 die hun huwelijkse status wijzigen. Per jaar gaat het hier om een waardeontwikkeling van ongeveer € 160 miljoen. Meer gedetailleerde gegevens waar deze leden naar vragen zijn niet voorhanden.
In box 2 bestaat een ruime doorschuifregeling voor de aandelen die een aanmerkelijk belang vormen bij een overgang krachtens huwelijksvermogensrecht of de ontbinding van een huwelijksgemeenschap anders dan door overlijden. De doorschuifregeling in box 2 die geldt voor overlijden en schenken is enkel van toepassing voor zover de vennootschap waarop het aanmerkelijk belang betrekking heeft, een onderneming drijft. Deze doorschuifregeling dient de continuïteit van de onderneming te waarborgen. Daarbij kan er dus alleen worden doorgeschoven voor zover sprake is van ondernemingsvermogen. Daarbij geldt dat voor box 3 dat het opnemen van en doorschuifregeling bij overlijden een risico op het onwenselijk uitstellen van belasting met zich meebrengt. Dit leidt ook tot nadelige budgettaire gevolgen. Het kabinet zal de doorschuifregeling voor huwen en scheiden opnieuw wegen en betrekken bij het wetsvoorstel voor de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting. Bij deze weging zullen de genoemde aspecten worden meegenomen en waar mogelijk gekwantificeerd. Het kabinet zal de Eerste en Tweede Kamer hier uiterlijk voor de zomer 2027 over informeren.

De leden van de fractie van 50PLUS vragen om de samenloop tussen box 3 en de erf- en schenkbelasting nader toe te lichten. Bij overlijden is sprake van een realisatiemoment in box 3 en vervolgens heffing van

erfbelasting bij de erfgenaam. Bij een realisatiemoment is de erflater over de vermogenswinst belasting verschuldigd in box 3. Die belasting verlaagt zijn nalatenschap en daarmee de grondslag voor de erfbelasting. De erfbelasting kent een vrijstelling. Deze bedraagt voor partners € 828.035 en voor kinderen € 26.230 (bedragen 2026). Voor zover het aandeel in de nalatenschap van een erfgenaam hoger is dan de vrijstelling, is hij daarover erfbelasting verschuldigd.

De leden van de fractie van de BBB vragen welke concrete administratie- en bewaarplichten voor particuliere belastingplichtigen voortvloeien uit de voorgestelde Wet werkelijk rendement box 3 en de novelle, in het bijzonder voor vermogensbestanddelen die pas na tientallen jaren worden vervreemd. Deze leden vragen hoe lang belastingplichtigen bewijsstukken moeten bewaren. Deze leden vragen of hiervoor een vaste wettelijke bewaartermijn geldt, of moeten deze gegevens gedurende de volledige bezitsperiode en eventueel daarna beschikbaar blijven. Deze leden vragen welke fiscale beginwaarde geldt op de invoeringsdatum.
Deze leden vragen hoeveel belastingplichtigen naar verwachting langdurig historische gegevens moeten bewaren en naar de administratieve lasten hiervan.

Op basis van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 wordt een beperkte administratie- en bewaarplicht geïntroduceerd voor belastingplichtigen met box 3 vermogen waarvoor de Belastingdienst niet automatisch gegevens ontvangt van derden. Hierbij geldt een bewaartermijn van drie jaar na afloop van het desbetreffende belastingjaar. Deze termijn wordt verlengd met de termijn van verleend uitstel voor het indienen van de aangifte. De bewaartermijn sluit aan het belastingjaar waarvoor de gegevens van belang zijn, bij het bepalen van de vermogenswinst is dat doorgaans het jaar van verkoop. Voor onroerende zaken gaat het bijvoorbeeld om de notarisafrekening vanwege de aankoop en de facturen en betaalbewijzen van kosten van verbeteringen. Voor financiële instrumenten gaat het bijvoorbeeld om aankoop- en verkoopnota’s, transactiekosten en gegevens over ontvangen rente en dividend. De gegevens die geadministreerd en bewaard moeten worden, zijn ook nodig voor het doen van een juiste aangifte. De verantwoordelijkheid voor het doen van een juiste aangifte ligt bij de belastingplichtige. Voor financiële instrumenten die worden aangehouden bij een financiële instelling die automatisch gegevens aanlevert aan de Belastingdienst op basis van nationale of internationale verplichtingen geldt geen administratie- en bewaarplicht. Op deze manier wordt onnodige administratie door burgers zo veel mogelijk voorkomen. Voor particulieren gelden verder geen wettelijke bewaarverplichtingen. Voor financiële instrumenten van dezelfde soort die tegen verschillende prijzen zijn verkregen, wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de

gemiddelde verkrijgingsprijs. Voor financiële instrumenten die bij invoering van het nieuwe stelsel al tot het box 3-vermogen behoren geldt de waarde in het economische verkeer op de invoeringsdatum als beginwaarde. Er geldt daarmee een zogenoemde step-up. Deze waarde wordt als verkrijgingsprijs gebruikt om bij latere vervreemding de vermogenswinst te bepalen. Hiermee wordt voorkomen dat waardestijgingen uit de periode vóór invoering van het nieuwe stelsel nogmaals in de heffing worden betrokken. Omdat het invullen van de aangifte een groter beroep doet op het doenvermogen zal de Belastingdienst een intensief communicatietraject starten om belastingplichtigen te ondersteunen bij het doen van aangifte. De Belastingdienst zal bij de invoering ook duidelijke informatie beschikbaar stellen over de wijze waarop burgers aan de administratie en bewaarplicht kunnen voldoen. Daarbij blijft ook de gebruikelijke ondersteuning via de BelastingTelefoon, aan de balies van belastingkantoren en steunpunten en de digitale balie hiervoor beschikbaar. Voor de belastingplichtige staat de reguliere weg naar bezwaar- en beroepsmogelijkheden open.

De leden van de fractie van de BBB stellen verschillende vragen over beleggingsstructuren, de omvang van indirect gehouden vermogensbestanddelen, fiscale transparantie en omzetting van rechtstreeks gehouden vermogen naar certificaten of participatierechten. In dat kader stellen zij ook vragen over timing van belastingheffing, gedragseffecten en andere gevolgen.

De vervreemding van directe participaties in een beleggingsfonds vormt een fiscaal realisatiemoment onder de vermogenswinstbelasting in box 3. Transacties die door een niet-transparant beleggingsfonds worden uitgevoerd, zijn voor de box 3-belastingplichtige geen realisatiemoment. Het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 en de novelle veranderen niet in welke situaties sprake is van fiscale transparantie. Bij omzetting van rechtstreeks gehouden vermogen naar certificaten of participatierechten, is juridisch in principe sprake van een verkoop van een direct gehouden bezitting aan een niet-transparant lichaam, wat zal leiden tot een heffingsmoment. Het kabinet heeft het voornemen om eventuele ongewenste uitstelmogelijkheden die onder het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 en novelle kunnen ontstaan nader te onderzoeken. Hier zal ook worden gekeken de fiscale behandeling van vermogen in structuren zoals STAK’s, beleggingsfondsen en andere niet-transparante rechtspersonen. De uitkomsten hiervan zullen worden meegenomen in de brief die voor de zomer van 2027 aan de Eerste en Tweede Kamer wordt gestuurd. Hierin zal ook worden aangegeven welke maatregelen in dit kader het kabinet van plan is te nemen als onderdeel van de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting in 2030.

De leden van de fracties van de VVD, het CDA en de SGP vragen of het kabinet bereid is toe te zeggen dat het wetsvoorstel voor een vermogenswinstbelasting uiterlijk op Prinsjesdag 2027 wordt ingediend. Het streven is om het wetsvoorstel op Prinsjesdag 2027 aan de Tweede Kamer aan te bieden. Naar verwachting is invoering van een volledige vermogenswinstbelasting per 2030 haalbaar indien het wetsvoorstel uiterlijk 15 maart 2028 is aangenomen door de Tweede Kamer en uiterlijk 1 juli 2028 door de Eerste Kamer. Een definitief oordeel over de uitvoerbaarheid moet blijken uit de uitvoeringstoets die zal worden opgesteld bij dat wetsvoorstel.

De leden van de fractie van de VVD vragen hoe de regels voor de openingswaardering waarborgen dat alleen waardeontwikkelingen worden belast die na de invoering van het nieuwe stelsel zijn ontstaan. Ook vragen deze leden waarom niet is gekozen voor een generieke mogelijkheid om aannemelijk te maken dat de waarde in het economische verkeer wezenlijk afwijkt van de wettelijke openingswaarde.
In het overgangsrecht voor de Wet werkelijk rendement box 3 is een zogenoemde *step up* bepaling opgenomen. Deze bepaling houdt in dat bij het bepalen van de vermogenswinst van financiële instrumenten en onroerende zaken die op 1 januari 2029 al in het bezit zijn van de belastingplichtige niet de verkrijgingsprijs wordt gehanteerd maar de waarde van die bezitting op 1 januari 2029. Op die manier wordt alleen de waardeontwikkeling in aanmerking genomen vanaf de invoering van het nieuwe stelsel. Als hoofdregel bij de toepassing van de *step up* geldt de waarde in het economische verkeer op 1 januari 2029, alleen bij woningen is met het oog op uitvoerbaarheid en doenvermogen aangesloten bij de WOZ-waarde. Een tegenbewijsregeling tegen de WOZ-waarde is niet nodig, omdat er al een mogelijkheid bestaat om tegen een vastgestelde WOZ-waarde in bezwaar en beroep te gaan.

De leden van de fracties van de VVD en 50PLUS vragen naar de afbakening tussen de vermogenswinstbelasting en de vermogensaanwasbelasting. De leden van de fractie van de VVD vragen welk criterium bepaalt of een vermogensbestanddeel onder de vermogenswinstbelasting of onder de vermogensaanwasbelasting valt. De leden van de fractie van 50PLUS vragen op welke gronden is aangesloten bij het begrip financieel instrument uit de Wft. Ook vragen zij op welke gronden niet-verhandelbare aandelen en winstbewijzen onder de vermogenswinstbelasting zijn gebracht.
Voor de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting wordt aangesloten bij het begrip financieel instrument uit de Wft. Hieronder vallen bijvoorbeeld verhandelbare aandelen en obligaties, rechten van deelneming in beleggingsinstellingen en derivaten zoals opties en futures. Alle box 3-vermogensbestanddelen die niet kwalificeren als

financieel instrument of onroerende zaak, blijven onder de vermogensaanwasbelasting vallen. Ik merk op dat met de aansluiting bij de Wft gebruik wordt gemaakt van een bestaand begrip dat al in de financiële wetgeving is ingebed. Ketenpartners zoals banken kennen dit begrip ook al.
De voorgestelde definitie voor box 3 omvat ook niet-verhandelbare aandelen en winstbewijzen in vennootschappen, en bepaalde daarmee samenhangende rechten en termijncontracten. Deze aanvullingen op de definitie uit de Wft leveren voordelen op voor de eenvoud. Alle aandelen en winstbewijzen in vennootschappen, en in enkele gelijkgestelde rechtspersonen, worden zo aangemerkt als financieel instrument. Dit sluit aan bij de categorie beleggingen in de aangifteprogrammatuur van de Belastingdienst. Ook hoeven belastingplichtigen dan niet te bepalen of deze aandelen en winstbewijzen verhandelbaar zijn in de zin van de Wft. Voor alle aandelen en winstbewijzen in vennootschappen geldt hierdoor dezelfde heffingssystematiek.

De leden van de fractie van de VVD vragen of het kabinet kan toelichten hoe de vastgoedbijtelling zich verhoudt tot de systematiek van een vermogenswinstbelasting. Het nieuwe box 3-stelsel beoogt het werkelijke rendement te belasten. Het werkelijke rendement van onroerende zaken bestaat uit de reguliere voordelen èn de vermogenswinst. De reguliere voordelen van onroerende zaken zijn onder andere huur- en pachtopbrengsten maar ook natura voordelen zoals het voordeel van de beschikbaarheid van een onroerende zaak voor gebruik. Het voordeel van de beschikbaarheid voor gebruik wordt gesteld op de economische huurwaarde. Dit voordeel is theoretisch gezien gelijk aan de bruto aanvangshuur die men in een vrije markt, zonder beperkingen, zou kunnen ontvangen. Daarbij wordt uitgegaan van de aanvangshuur bij nieuw te sluiten huurcontracten en niet van het gemiddelde van alle lopende huurcontracten. Het gaat om het bedrag dat een derde nu bereid zou zijn te betalen om de onroerende zaak beschikbaar te krijgen voor gebruik. Het bepalen van de economische huurwaarde van een individuele niet verhuurde onroerende zaak is echter zowel voor belastingplichtigen als voor de Belastingdienst heel ingewikkeld. Om deze redenen van uitvoerbaarheid en doenlijkheid is voorgesteld om de economische huurwaarde van een onroerende zaak forfaitair te bepalen. Het gaat daarbij dus om het bepalen van de omvang van de reguliere voordelen uit de onroerende zaak en uitdrukkelijk niet om een (forfaitaire) vermogensaanwas.

De leden van de fractie van de VVD vragen hoe het stelsel waarborgt dat belastingplichtigen bij langdurige bezitstermijnen kunnen blijven voldoen aan de bewijs- en administratieverplichtingen. Ook vragen zij

welke verplichtingen daarbij rusten op banken en andere informatieplichtigen.
Voor de berekening van de vermogenswinst bij verkoop moeten belastingplichtigen de aankoopwaarde en eventuele verbeterkosten bijhouden. Omdat de verkoop soms pas lange tijd na de aankoop plaatsvindt kan het nodig zijn om deze gegevens langjarig te bewaren. Hiermee wordt een aanzienlijk beroep gedaan op het doenvermogen. De inzet is het aangifteformulier zo te ontwerpen dat bij het invullen meteen ook duidelijk is welke gegevens de belastingplichtige in de eigen administratie moet bewaren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het bijhouden van de notarisnota ter onderbouwing van de aankoopprijs en het bijhouden van offertes, aanneemovereenkomsten, facturen en betaalbewijzen van verbeteringen, zoals een uitbouw. Op basis van de gegevens die de belastingplichtige zelf opgeeft bij het doen van aangifte wordt door de Belastingdienst onderzocht op welke wijze in een staffel deze gegevens kunnen worden bijgehouden. De Nederlandse financiële instellingen zullen de bestaande gegevenslevering met ingang van het nieuwe box 3-stelsel uitbreiden zodat het werkelijke rendement berekend kan worden. Het gaat hierbij niet om de aanlevering van gegevens van nieuwe producten, maar om meer gegevens van producten waarvoor momenteel de waarde op 1 januari wordt aangeleverd. Het doel is dat met deze aanvullende gegevenslevering de Belastingdienst het werkelijke rendement van deze producten vooraf kan invullen op de aangifte inkomstenbelasting. Gegevens over verliesverrekening, toepassing van de kwijtscheldingswinstvrijstelling en bepaling van inkomsten bij diverse life-events zijn echter niet bekend bij financiële instellingen en kunnen daarom ook niet worden opgenomen in de gegevenslevering aan de Belastingdienst.

De leden van de fracties van D66, de ChristenUnie, Volt en 50PLUS vragen waarom is gekozen voor een novelle en niet voor een afzonderlijk wetsvoorstel via het reguliere wetgevingsproces. De leden van de fractie van 50PLUS denken daarbij aan een wetsvoorstel voor een volledige vermogenswinstbelasting met een later ingangsjaar en een verlenging van de tegenbewijsregeling. Zij vragen of het kabinet bereid is zo’n novelle voor te bereiden en in te dienen, en waarom het kabinet niet voor deze route kiest om zo een zorgvuldige behandeling te garanderen.
Het kabinet wil zo snel mogelijk naar een nieuw box 3-stelsel. De novelle zet een versnelling naar een vermogenswinstbelasting per 2029 in en bouwt bovendien voort op de bestaande vormgeving van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. In genoemd wetsvoorstel is immers voorzien in een vermogenswinstbelasting voor onroerende zaken en aandelen of winstbewijzen van startende ondernemingen. Het kabinet kiest er nu voor om met deze novelle de vermogenswinstbelasting uit te

breiden tot alle financiële instrumenten. Het raamwerk alsmede alle andere opgenomen bepalingen uit het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 blijven ongewijzigd. De novelle maakt het mogelijk om per 2029 het box 3-stelsel volledig te baseren op werkelijk rendement. Ook regelt de novelle dat per 2029 voor 90% van het box 3 vermogen met waardeontwikkeling een vermogenswinstbelasting wordt ingevoerd. Het huidige box 3-stelsel heeft belangrijke nadelen. Het kabinet wil daarom het huidige box 3-stelsel zo snel mogelijk vervangen en daarna doorontwikkelen naar een volledige vermogenswinstbelasting. De onderhavige novelle ondergaat daarbij dezelfde procedure als een regulier wetsvoorstel, inclusief advisering door de Raad van State. In staatsrechtelijk opzicht bestaat er geen beperking met betrekking tot de omvang van een novelle. Het kabinet acht de verschillende behandeling voor een beperkte overgangsperiode aanvaardbaar. Het kabinet gaat er alles aan doen om ervoor te zorgen dat die per 2030 wordt ingevoerd. Daarvoor dient het kabinet in 2027 een zelfstandig wetsvoorstel in, waarmee de overige vermogensbestanddelen onder de vermogenswinstsystematiek worden gebracht.

De leden van de fractie van D66 vragen waarom het kabinet invoering per 1 januari 2029 verantwoord vindt. Deze leden vragen in hoeverre hiermee daadwerkelijk tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren van de Raad van State. Om voldoende tijd te geven voor de implementatie stelt het kabinet voor om het nieuwe box 3-stelsel inclusief de voorstellen in de novelle in te voeren met ingang van 1 januari 2029. Het kabinet weegt zwaar mee dat in de uitvoeringstoets van de Belastingdienst een negatief oordeel wordt gegeven over de uitvoerbaarheid per 2028, omdat banken per 2028 naar verwachting niet voldoende gegevens kunnen leveren aan de Belastingdienst die nodig zijn voor het voorinvullen van de aangifte en voor contra-informatie bij toezicht. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft nadrukkelijk aandacht gevraagd voor deze gevolgen voor de uitvoering. Naar verwachting is met het voorgestelde tijdpad voldoende tijd beschikbaar voor volledige gegevenslevering, inclusief de juiste beginwaarde, voor belastingjaar 2029.

De leden van de fracties van D66 en 50PLUS vragen hoe wordt omgegaan met vermogensbestanddelen die al vóór de invoering van het nieuwe stelsel zijn aangekocht. De leden van de fractie van D66 vragen hoe de waarde op het overgangsmoment wordt vastgesteld, en hoe wordt voorkomen dat hierover onduidelijkheid of geschillen ontstaan. De leden van de fractie van 50PLUS vragen waarom voor aandelen en winstbewijzen die op 1 januari 2029 al tot het vermogen van de belastingplichtige behoren, de waarde in het economische verkeer als verkrijgingsprijs geldt. Voor financiële instrumenten die bij invoering al tot het box 3-vermogen behoren, geldt de waarde in het economische verkeer op de

invoeringsdatum als beginwaarde. Er geldt een zogenoemde step-up per 1 januari 2029. De banken hebben gezegd dat de waarde van onderdelen van de beleggingsportefeuille op dat moment wordt vastgelegd. Die waarde wordt vanaf 2029 gebruikt om de vermogenswinst te bepalen bij vervreemding van onderdelen van de beleggingsportefeuille. Veel financiële instrumenten zijn beursgenoteerd. In dat geval is een beurskoers beschikbaar en verwacht ik doorgaans weinig discussie. Bij niet-beursgenoteerde financiële instrumenten kan de waardering ingewikkelder zijn. Ook in het huidige box 3-stelsel worden die vermogensbestanddelen gewaardeerd op de waarde in het economische verkeer.

De leden van de fracties van het CDA en D66 vragen naar de behandeling van directe cryptobeleggingen in 2029. De leden van de fractie van het CDA merken op dat directe cryptobeleggingen tot 2030 onder de vermogensaanwasbelasting vallen. Zij vragen of het kabinet nog naar oplossingen zoekt voor het jaar 2029, zodat voor deze sector niet twee keer een apart regime hoeft te worden ingevoerd. De leden van de fractie van D66 vragen of het kabinet bereid is en mogelijkheden ziet om voor bitcoins en andere cryptobeleggingen al vóór 2030 tot een betere fiscale oplossing te komen, waarbij de heffing zoveel mogelijk aansluit bij het daadwerkelijk gerealiseerde rendement.
De Belastingdienst kan de vermogenswinstbelasting per 2029 uitbreiden naar de bestaande categorie ‘beleggingen’ in box 3 in de aangifte. Die categorie omvat beleggingsportefeuilles die hoofdzakelijk bestaan uit financiële instrumenten in de zin van de Wft. Deze uitbreiding is technisch maakbaar in de systemen en inpasbaar in het ICT-portfolio, omdat beleggingen in de aangifte in dezelfde categorie vallen als aandelen in startende ondernemingen. Die aandelen zouden al per 1 januari 2029 onder de vermogenswinstbelasting gaan vallen. Het is niet mogelijk om één of enkele andere categorieën vermogensbestanddelen daaraan toe te voegen. Voor directe cryptobeleggingen geldt een aparte categorie in box 3 in de aangifte en daarom vanaf 2029 tijdelijk een vermogensaanwasbelasting. Met de novelle en de verschuiving van de invoeringsdatum van 2028 naar 2029 is in het ICT-portfolio van de keten inkomensheffingen van de Belastingdienst voor2028 beperkte ruimte en is het voor 2029 vol.
Het kabinet gaat er alles aan doen om ervoor te zorgen dat per 2030 een volledige vermogenswinstbelasting voor box 3 wordt ingevoerd. Daarvoor dient het kabinet in 2027 een zelfstandig wetsvoorstel in. Naar verwachting vallen cryptoactiva per 2030 daarmee ook onder de vermogenswinstbelasting.

De leden van de fractie van het CDA vragen aandacht voor de volgens deze leden twee resterende serieuze pijnpunten, namelijk de

vastgoedbijtelling en het ontbreken van een carry-back mogelijkheid. Deze leden vragen het kabinet de toezegging te doen, voor het geval in de komende jaren meevallers zijn in de budgettaire effecten, dat deze dan primair zullen worden ingezet om de vastgoedbijtelling te verzachten en de mogelijkheid van carry back in te voeren. Het kabinet heeft begrip voor deze wensen van de leden van de fractie van het CDA die ook aansluiten bij eerdere moties, zoals de aangenomen motie-Inge van Dijk[5] over de vastgoedbijtelling en de aangenomen motie-Eerdmans/Bikker[6] over carry-back. Het kabinet wil nu niet vooruitlopen op besluitvorming over eventuele aanpassingen in het komend jaar in het nieuwe stelsel vanaf 2030. Voor de zomer van 2027 stuurt het kabinet een brief naar de Eerste en Tweede Kamer met betrekking tot de doorontwikkeling van box 3 naar een volledige vermogenswinstbelasting per 2030 voor alle vermogensbestanddelen, waarin eventuele aanpassingen in het nieuwe stelsel worden meegenomen.

De leden van de fractie van het CDA vragen waarom vastgoedbeleggers niet al per 1 januari 2028 onder het nieuwe box 3 stelsel vallen, zodat er ook voor deze groep sprake is van een gefaseerde invoering. Ook vragen de leden van de fractie van het CDA naar de gevolgen, indien het huidige forfaitaire stelsel met tegenbewijs voor directe cryptobeleggingen één jaar langer voort zou worden gezet.
Het invoeren van een vermogenswinstbelasting voor alleen onroerende zaken zou tot gevolg hebben dat er drie systemen gelden in box 3, namelijk een forfaitair systeem, tegenbewijs en vermogenswinst. Voor de implementatie hiervan zijn veel aanpassingen nodig in de wetgeving en de systemen van de Belastingdienst. Implementatie per 1 januari 2028 is in ieder geval niet mogelijk. Het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 is vormgegeven als één geheel met overkoepelende regels over bijvoorbeeld kostenaftrek, verliesverrekening en het heffingsvrije resultaat. Het is niet voldoende om alleen de bestaande bepalingen over onroerende zaken hier ‘uit te knippen’. Er zijn ook keuzes nodig over deze overkoepelende regels en de verhouding met het forfaitaire deel van box 3. Bijvoorbeeld: geldt dan voor het forfaitaire deel een heffingsvrij vermogen en voor het vermogenswinst-deel een heffingsvrij resultaat, en hoe hoog worden deze? Mogen verliezen bij onroerende zaken worden verrekend met winsten in het forfaitaire deel? Daarnaast zijn wetswijzigingen nodig bij het forfaitaire stelsel (de forfaits zijn nu o.a. gebaseerd op de rendementen op onroerende zaken) en bij de tegenbewijsregeling (de bepalingen over onroerende zaken moeten hieruit gehaald worden). Voor zo’n grote wijziging is een nieuw wetsvoorstel nodig. Dit wetgevingstraject kan niet tijdig voor invoering per 1 januari 2028 worden afgerond. Ook op het gebied van de uitvoering zijn

[5] Kamerstukken II, 2025/26, 36748, nr. 26.
[6] Kamerstukken II, 2025/26, 36848, nr. 67.

er knelpunten. Er moeten aanpassingen gedaan worden in de in de aangifte inkomstenbelasting geïntegreerde opgave werkelijk rendement en er moet een afzonderlijke systematiek voor onroerende zaken gebouwd worden. Op dit moment worden binnen box 3 twee verschillende systemen gehanteerd (tegenbewijsregeling en forfaitair). Het is onzeker of het technisch maakbaar is om nog een derde systeem toe te voegen (vermogenswinst voor alleen onroerende zaken) over hetzelfde belastingjaar. Bovenstaande bezwaren gelden tevens voor het één jaar langer voortzetten van het huidige stelsel voor cryptobeleggingen. Ook in die situatie zal box 3 namelijk uit meerdere systemen bestaan: een forfaitair systeem, tegenbewijs, vermogenswinst en voor een restcategorie mogelijk ook nog een stelsel op basis van vermogensaanwas. Dit geeft dezelfde complicaties op het gebied van wetgeving en uitvoering. Hiervoor is een geheel nieuw wetsvoorstel nodig met regels over de verhouding tussen de verschillende stelsels. Bovendien is de uitvoerbaarheid onzeker. Invoering van een nieuw box 3-stelsel zal dan niet meer mogelijk zijn per 2029.

De leden van de fractie van het CDA vragen, naar aanleiding van een aan hen gerichte brief van het Verbond van Verzekeraars, of het kabinet voornemens is om ook verzekeringsproducten al per 1 januari 2029 onder de vermogenswinstbelasting te brengen. Voor de resterende vermogensbestanddelen – waaronder verzekeringsproducten – waarvan het streven is om die per 2030 onder de vermogenswinstbelasting te brengen, moet wetgeving worden uitgewerkt en geïmplementeerd. Het streven is om het wetsvoorstel op Prinsjesdag 2027 aan de Tweede Kamer aan te bieden. Daartoe zal het kabinet samen met de verzekeraars nader onderzoeken wat voor deze wetswijziging nodig is.

De leden van de fractie van het CDA vragen waarom bij vastgoed niet wordt overwogen om de fiscale verkrijgingsprijs jaarlijks te indexeren, zodat bij verkoop uitsluitend de reële vermogenswinst wordt belast. Voor het nieuwe box 3-stelsel is voorgesteld om het nominale werkelijke rendement uit sparen en beleggen te belasten. Het vraagstuk van inflatie beperkt zich namelijk niet tot box 3, maar geldt voor alle onderdelen van het belastingstelsel waar kapitaalinkomsten worden belast. Ook elders in het belastingstelsel is het belasten van het nominale werkelijke rendement de hoofdregel, zoals in de winstsfeer in box 1, de vennootschapsbelasting en box 2. Als in box 3 het reële werkelijke rendement zou worden belast, zou dat tot verschillen tussen de boxen leiden. Dividenduitkeringen zouden in box 2 bijvoorbeeld nominaal worden belast en in box 3 reëel. Dat kan tot gedragseffecten leiden. Rekening houden met inflatie is dus een vraagstuk op stelselniveau. Aanpassing hiervan zou het stelsel veel complexer maken voor de belastingplichtige en de Belastingdienst.

De leden van de fractie van de SP vragen welke instrumenten het kabinet concreet onderzoekt, nu zij in antwoord op vraag 28 bij de Miljoenennota 2027 schrijft dat zij bij de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting nader onderzoek doet naar mogelijkheden om op belastinguitstel gerichte constructies te bestrijden, wanneer de Kamer dit onderzoek ontvangt, en of het kabinet de uitkomsten opneemt in het wetsvoorstel dat zij met Prinsjesdag 2027 wil indienen.

Het kabinet zal bij de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting (per 2030) nader onderzoek doen naar mogelijkheden om specifiek op belastinguitstel gerichte constructies te bestrijden.

De leden van de fractie van de SP vragen wat het kabinet zal doen als blijkt dat banken voor 2029 geen volledige gegevens kunnen leveren, gelet op de risico's die ook voor 2028 golden en de onuitvoerbaarheidsbeoordeling van de Belastingdienst. Daarnaast willen zij weten welk juridisch instrument kan worden ingezet om de invoering uit te stellen, nu de wet dan al is aangenomen, maar de gegevenslevering niet is geborgd.
Het kabinet gaat ervan uit dat de invoering per 2029 haalbaar is en dat banken voldoende gegevens kunnen leveren aan de Belastingdienst om het nieuwe stelsel uit te voeren. Mocht onverhoopt blijken dat dit niet het geval is, dan zal het kabinet de situatie op dat moment beoordelen en zo nodig passende maatregelen nemen.

De leden van de fractie van de SP vragen of het kabinet kan bevestigen dat invoering per 1 januari 2028 definitief niet doorgaat, gelet op de eerdere toezegging om hierover binnen enkele weken duidelijkheid te verschaffen.
Zoals het er nu naar uitziet zal invoering per 2028 niet haalbaar zijn.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen waarom het kabinet een tijdelijk hybride stelsel invoert en hoe zich dit verhoudt tot het voornemen tot vereenvoudiging. Past invoering van een volledige vermogenswinstbelasting per 2030 niet beter bij een eenvoudiger belastingstelsel, zo vragen deze leden. De leden van de fractie van D66 vragen welke argumenten het kabinet heeft om af te wijken van het advies van de Raad van State om invoering naar 2030 te verplaatsen. Het kabinet onderkent dat een hybride stelsel met zowel een vermogensaanwasbelasting als een vermogenswinstbelasting voor complexiteit zorgt. Daarom wil het kabinet het stelsel zo snel mogelijk doorontwikkelen naar een volledige vermogenswinstbelasting waardoor

geen sprake meer zal zijn van een hybride stelsel. Bij de keuze voor het invoeringstraject weegt het kabinet evenwel ook de nadelen van het langer voortzetten van het huidige stelsel mee. De novelle maakt het mogelijk om per 2029 het box 3-stelsel volledig te baseren op werkelijk rendement. Ook regelt de novelle dat per 2029 voor 90% van het box 3-vermogen met waardeontwikkeling een vermogenswinstbelasting wordt ingevoerd. Het huidige box 3 stelsel heeft belangrijke nadelen. Het forfaitaire stelsel met tegenbewijsregeling heeft als gevolg dat over lagere rendementen belasting kan worden geheven op grond van de tegenbewijsregeling, terwijl belastingheffing op hogere rendementen door het forfait wordt gemaximeerd. Rendementen die hoger zijn dan het forfait blijven immers onbelast. Voor het deel van het box 3-inkomen dat op grond van de tegenbewijsregeling wordt belast, geldt dat het rendement voor de tegenbewijsregeling is gebaseerd op vermogensaanwas, waarbij verliesverrekening en kostenaftrek ontbreekt. Dit sluit niet aan bij het gepercipieerde inkomensbegrip van belastingplichtigen. Het kabinet wil daarom het huidige box 3-stelsel zo snel mogelijk vervangen door een nieuw stelsel met belangrijke verbeteringen en daarna per 2030 doorontwikkelen tot een volledige vermogenswinstbelasting.

De leden van de fractie van JA21 vragen hoe en wanneer het kabinet uitvoering wil geven aan het amendement Grinwis over kostenaftrek voor onroerende zaken in de tegenbewijsregeling. Deze leden vragen per wanneer dit amendement uitvoerbaar is. Met dit amendement wordt beoogd om per een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip voor onroerende zaken in de tegenbewijsregeling van box 3 een kostenaftrek toe te staan. In de toelichting op het amendement is aangegeven dat als het kabinet overgaat tot het effectueren van de kostenaftrek, hiervoor in het Belastingplan voorafgaand aan het van kracht worden van de kostenaftrek een dekking kan worden voorgesteld. Het kabinet zal dit onderwerp betrekken bij de voorjaarsbesluitvorming. Het voorstel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst bij inwerkingtreding per 1 januari 2028 indien voor het einde van 2027 het koninklijk besluit daartoe wordt genomen.

De leden van de fractie van JA21 vragen of het kabinet het wenselijk en rechtvaardig vindt dat bij het aanhouden van vastgoed in box 3 zowel de opbrengst tijdens bezit en gebruik als de verkoopwinst wordt belast. Volgens deze leden worden aandelen of andere beleggingen in het nieuwe stelsel alleen belast tijdens vervreemding, terwijl voor onroerend goed geldt dat ook de eventuele huuropbrengsten minus kosten, dan wel de leegwaarderatio op basis van de WOZ-waarde als basis voor vermogenswinstbelasting tijdens bezit geldt. Verder vragen deze leden of het kabinet het met deze leden eens is dat een ongelijke behandeling van vermogensbestanddelen, afhankelijk van de hoogte van het behaalde

rendement, juridisch kwetsbaar kan zijn, mede gelet op eerdere uitspraken van de Hoge Raad inzake box 3. In het nieuwe box 3-stelsel wordt zowel het directe rendement, zoals huur, rente, dividend en de vastgoedbijtelling, als het indirecte rendement, de waardeontwikkeling, belast. Het directe rendement wordt jaarlijks belast, terwijl het indirecte rendement wordt belast bij vervreemding (meestal bij verkoop). Dit geldt zowel voor vastgoed (doorgaans huur) als voor aandelen (doorgaans dividend) en andere beleggingen. Volgens het kabinet is er dan ook geen sprake van een ongelijke fiscale behandeling van vastgoed ten opzichte van aandelen en andere beleggingen.

De leden van de fractie van Volt vragen in hoeverre het kabinet vindt dat het karakter van het originele wetsvoorstel met de novelle in stand blijft. De belangrijkste wijziging van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 is het invoeren van een stelsel op basis van werkelijk rendement, waarbij zowel het directe als indirecte rendement in de heffing wordt betrokken. Dit uitgangspunt blijft ongewijzigd, maar met de overgang naar een vermogenswinstbelasting verschuift het moment van heffing. Daarmee blijft het karakter van het wetsvoorstel grotendeels in stand.

De leden van de fractie van Volt vragen op welke wijze kan worden voorkomen dat via een toekomstig belastingplan een prikkel wordt gecreëerd in box 3 door een tijdelijk lager belastingpercentage om in een bepaald jaar de winst liquide te maken en ook de belastinginkomsten te genereren. Bij een vermogenswinstbelasting wordt de waardeontwikkeling in aanmerking genomen op het moment waarop deze wordt gerealiseerd, zoals bij verkoop. Het kabinet kan niet op voorhand uitsluiten dat de wetgever in de toekomst een wijziging in de tarieven voorstelt om belastingplichtigen te stimuleren winsten eerder te realiseren. Of een dergelijke wijziging wenselijk zou zijn is een afweging die op dat moment door het kabinet en het parlement gemaakt zou moeten worden.

De leden van de fractie van Volt vragen op welke wijze de mogelijkheden voor groen beleggen worden meegenomen in de overwegingen voor box 3 en op welke wijze groen beleggen wordt aangemoedigd in de tussenliggende periode waarin de tegenbewijsregeling geldt. Het afschaffen van de fiscale voordelen voor groen beleggen is per amendement toegevoegd aan het Belastingplan 2025. Dit betekent dat met ingang van 1 januari 2028 er geen fiscale faciliteiten voor groen beleggen meer zijn. Daarmee is groen beleggen dus ook geen onderdeel van het nieuwe box 3-stelsel. Voor 2027 bedraagt de vrijstelling voor groene beleggingen € 200 (voor partners € 400) en de heffingskorting bedraagt 0,1% van het op 1 januari van het betreffende belastingjaar (in dit geval 2027) in box 3

vrijgestelde bedrag aan kwalificerende bezittingen van de belastingplichtige(n).

De leden van de fractie van de SGP vragen of het kabinet de zorg deelt dat, doordat een deel van de vermogensbestanddelen tijdelijk onder de vermogensaanwasbelasting blijft vallen terwijl het grootste deel onder de vermogenswinstbelasting gaat vallen, gelijke vermogensbestanddelen afhankelijk van de wijze waarop zij worden gehouden tot verschillende vormen van heffing kunnen leiden, en of dit niet laat zien dat een snelle, volledige overstap wenselijk is.

Het kabinet acht de verschillende behandeling voor vermogensbestanddelen die onder de vermogensaanwasbelasting blijven voor een beperkte overgangsperiode aanvaardbaar. Daarbij wordt opgemerkt dat deze verschillende fiscale behandeling in de kern ziet op een timingverschil, te weten het moment van heffen. Voor de resterende vermogensbestanddelen die tijdelijk onder de vermogensaanwassystematiek vallen, geldt immers een jaarlijkse box 3 heffing over de waardeontwikkeling, waarbij onder de vermogenswinstbelasting de waardeontwikkeling van vermogensbestanddelen belast zal worden op het moment van realisatie. Een snelle, volledige overstap per 2030 is daarbij wenselijk en noodzakelijk.
Het lid van de fractie van 50PLUS vraagt om toe te lichten wat de motivering is geweest om af te wijken van de in de Kamerbrief van 6 maart 2026[7] aangekondigde aanpak, waarbij verbeteringen van het wetsvoorstel zouden worden onderzocht. Deze leden vragen in hoeverre het debat met de Eerste Kamer en de deskundigen bijeenkomst van 19 mei 2026 een rol hebben gespeeld bij deze heroverweging en vragen om toe te lichten waarom het kabinet heeft gekozen voor de voorliggende novelle, in plaats van diverse opties die zijn geschetst in de kamerbrief van 19 juni 2026.[8] Bij de behandeling van het wetsvoorstel in uw Kamer is gebleken dat er onvoldoende draagvlak bestaat voor het ongewijzigde wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Daarom heeft het kabinet gezocht naar mogelijkheden om draagvlak voor het wetsvoorstel te verbeteren. Daarbij heeft het kabinet uiteraard de standpunten van fracties in uw Kamer en de standpunten in het bredere maatschappelijke debat meegewogen. De novelle geeft gehoor aan de kritiek in beide Kamers ten aanzien van de vermogensaanwassystematiek in het oorspronkelijke wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Met de uitbreiding van de vermogenswinstbelasting in de voorliggende novelle wil het kabinet voldoende politiek en maatschappelijk draagvlak creëren voor de overstap naar werkelijk rendement. Dit biedt naar het oordeel

[7] Kamerstukken I 2025/26, 36.748, B.
[8] Kamerstukken I 2025/26, 36.748, I.

van het kabinet de snelst mogelijke manier om de noodzakelijke overstap naar een stelsel op basis van werkelijk rendement te maken.

Het lid van de fractie van 50PLUS vraagt op welke gronden het kabinet heeft gekozen voor een vermogenswinstbelasting, en waarom argumenten als het realisatiebeginsel, de aansluiting bij box 1 en box 2 van de inkomstenbelasting en aansluiting bij internationaal gangbare belastingheffing nu wel als argumenten worden aangevoerd. Het kabinet maakt een andere weging van de voor- en nadelen van een vermogenswinstbelasting en een vermogensaanwasbelasting dan door het toenmalige kabinet werd gemaakt bij het indienen van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Een vermogenswinstbelasting sluit aan bij het realisatiebeginsel, het gepercipieerde inkomensbegrip van belastingplichtigen en draagt bij aan een samenhangender belastingstelsel dat beter aansluit bij internationale standaarden.

De leden van de fractie van 50PLUS vragen welke voordelen onder het begrip reguliere voordelen vallen.
Reguliere voordelen zijn de voordelen die uit het vermogensbestanddeel worden getrokken. In het wetsvoorstel wordt een niet-limitatieve opsomming van reguliere voordelen genoemd, te weten: rente, huur, pacht, gebruiksvergoeding, dividend, winstuitkering en vergoeding voor het verstrekken van kapitaal.

De leden van de fractie van 50PLUS vragen waarom bij aandelen van dezelfde soort is gekozen voor de gemiddelde verkrijgingsprijs, en niet voor de FIFO- of de LIFO-methode. Ook vragen zij waarom de voorkeur van de NVB is gevolgd, gelet op de gegevenslevering aan de Belastingdienst en de aansluiting bij box 2.
Financiële instrumenten van dezelfde soort kunnen tegen verschillende prijzen zijn verkregen. Voor die instrumenten wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs. Ik acht deze systematiek goed uitlegbaar en heb geen indicaties dat zij tot veel bezwaren zal leiden. Deze systematiek wordt bovendien al toegepast in box 2. Zonder gegevenslevering door financiële instellingen moeten belastingplichtigen met beleggingen zelf gegevens invoeren. Onder andere met het oog op het doenvermogen van belastingplichtigen vind ik het van belang dat zoveel mogelijk gegevens vooraf kunnen worden ingevuld.

Het lid van de Fractie-Van Gasteren vraagt waarom het kabinet er niet voor kiest om een eenvoudige, gedifferentieerde vermogensbelasting in te voeren zodat tijd wordt gekocht voor het opstellen van een werkend en begrijpelijk systeem.

Er zijn meerdere redenen waarom het kabinet niet heeft gekozen voor een vermogensbelasting. Een daarvan is dat het niet goed aansluit bij het draagkrachtbeginsel. Omdat de werkelijke rendementen niet worden belast, worden bij een vermogensbelasting belastingplichtigen met laag renderend vermogen, zoals bank- en spaartegoeden, absoluut gezien even zwaar belast over hun vermogen als succesvolle beleggers, terwijl het inkomen uit vermogen bij laag renderend vermogen veel lager is. Daarnaast hebben dit kabinet en voorgaande kabinetten telkens gezegd het werkelijke rendement uit vermogen te willen belasten. Een vermogensbelasting belast niet het inkomen uit vermogen, maar het vermogen zelf. In zoverre is een vermogensbelasting geen alternatief voor de heffing in box 3. Tot slot bestaat bij een vermogensbelasting, net zoals bij een belasting over forfaitaire rendementen, het risico dat de geheven belasting hoger is dan het werkelijke inkomen. De Landsadvocaat heeft in een advies uit 2022 geconcludeerd dat wanneer de vermogensbelasting niet kan worden betaald uit de inkomsten uit het vermogen, deze belasting de proportionaliteitstoets mogelijk niet kan doorstaan omdat er dan sprake is van ongeoorloofde schending van het eigendomsrecht.[9]

Het lid van de Fractie-Van Gasteren vraagt aandacht voor de aftrekbaarheid van kosten van vastgoedexploitatie. Dit lid vraagt het kabinet te bevestigen dat de ozb-aanslag eigenaar(sdeel), overige ‘lagere overheden’-heffingen die ‘des eigenaars’ zijn, premie opstalverzekering en kosten van beheer (bijvoorbeeld bij inschakeling van een externe partij voor het incasseren van huren, het regelen van onderhoud etc.) aftrekbaar zijn. Het kabinet begrijpt de onduidelijkheid ten aanzien van de aftrekbaarheid van deze kosten. Dit houdt verband met de interpretatie van de in het wetsvoorstel genoemde omschrijving van aftrekbare kosten: ‘kosten die uitsluitend zijn gemaakt ter verwerving, inning of behoud van de reguliere voordelen’. Voor de zomer van 2027 stuurt het kabinet een brief naar de Eerste en Tweede Kamer over de doorontwikkeling van box 3 naar een volledige vermogenswinstbelasting voor alle vermogensbestanddelen, waarin eventuele aanpassingen in het nieuwe stelsel worden meegenomen. Daarin zal het kabinet ook een verduidelijking van de aftrekbaarheid van kosten van vastgoedexploitatie meenemen.

3. Dekkingsmaatregelen

De leden van de fractie van PRO begrijpen niet waarom het kabinet aandringt op behandeling van de novelle vóór 1 januari 2027. Volgens deze leden laat de brief van november zien dat er, gelet op de

[9] Kamerstukken II 2022/23, 35927, nr. 125 (bijlage).

uitvoering bij de Belastingdienst en de banken, ruimte is voor een meer grondige behandeling, bijvoorbeeld in het eerste kwartaal van 2027. Zij vragen of er bezwaar is om ook de dekking een jaar op te schuiven, aangezien de invoering van de vermogenswinstbelasting is opgeschoven naar 2029 en mogelijk zelfs naar 2030. De leden van de fractie van PRO vragen of de dekking ook kan worden geregeld met een eenvoudige novelle bij het Belastingplan 2027, die vóór 15 december 2026 in de Eerste Kamer kan worden afgerond.
Het kabinet deelt niet de opvatting dat de dekking de enige reden is om de novelle vóór 1 januari 2027 te behandelen. Zoals toegelicht in de brief van 17 november 2026, is voor de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel en de novelle een juiste en volledige gegevenslevering door financiële instellingen aan de Belastingdienst en aan burgers van groot belang. Uiterlijk op 1 juli 2027 moeten de handleidingen voor de gegevenslevering over het belastingjaar 2029 zijn vastgesteld. De gebruikelijke overlegperiode met financiële instellingen bedraagt ruim één jaar en is in dit geval al aanzienlijk korter. Aanvaarding van het wetsvoorstel en de novelle door beide Kamers vóór 31 december 2026 is daarom ook wezenlijk voor een tijdige vaststelling van de handleidingen.
Daarnaast is de dekking een belangrijke reden. In de novelle is een inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2027 opgenomen, omdat de dekkingsmaatregelen op die datum in werking moeten treden. Het uitstel naar 2029 geldt alleen voor de aanpassingen in box 3. Het opschuiven van de dekking met een jaar betekent dat binnen de kabinetsperiode minder dekking beschikbaar is. Dat komt ten laste van het EMU-saldo in 2027. Het uitstel van de invoering naar 2029 verkleint de derving bovendien niet. Het brengt juist een extra jaar tegenbewijsregeling in 2028 met zich mee. Ook die derving maakt deel uit van de dekkingsopgave.
Bij behandeling van de novelle na 1 januari 2027 moeten de inwerkingtredingsdatum en het dekkingspakket door middel van een nieuwe novelle worden aangepast. Terugwerkende kracht is hier niet mogelijk. Een geheel nieuw wetgevingstraject neemt weer de nodige tijd in beslag. Het kabinet vindt het niet wenselijk dat burgers nog voor onbepaalde tijd onduidelijkheid hebben over het belasten van vermogen in box 3. Het kabinet vraagt uw Kamer daarom om de behandeling van de novelle vóór het einde van het jaar af te ronden.

De leden van de fractie van PRO merken op dat een deel van de derving, circa €3,1 miljard, is gedekt met het EMU-effect van een meevaller in de hersteloperatie. Zij vragen of het klopt dat het kabinet een trendmatig begrotingsbeleid nastreeft, waarbij mee- en tegenvallers in de belastinginkomsten volgens de begrotingsregels niet als lastenrelevant worden beschouwd en dus niet als dekking mogen worden

gebruikt. Ook vragen deze leden wat de opbrengst van deze meevaller voor het inkomstenkader is en of deze meevaller een lastenrelevante dekking is die past binnen het trendmatig begrotingsbeleid, de zogenoemde Zalm-norm. Als dat niet het geval is, vragen zij of het kabinet voortaan ook meevallers in box 1 gaat inzetten om de belasting op arbeid te verlagen. De leden van de fractie van de SP vragen op grond van welke begrotingsregel een lastenverlichting in het inkomstenkader mag worden afgewogen tegen opgaven in het uitgavenkader, gelet op de scheiding tussen inkomsten en uitgaven. Zij verwijzen daarbij naar de vergelijking die de minister van Financiën tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen in uw Kamer maakte met circa € 26 miljard aan ongedekte opgaven aan de uitgavenkant.
Het kabinet voert een trendmatig begrotingsbeleid en de begrotingsregels zijn daarover helder. Als de belastingontvangsten door economische ontwikkelingen hoger of lager uitvallen dan verwacht, lopen deze mee- en tegenvallers in het EMU-saldo. Beleidsmatige aanpassingen in de lasten moeten worden gecompenseerd met andere lastenmaatregelen. Ook de scheiding tussen inkomsten en uitgaven is een vast onderdeel van de begrotingsregels. Aan deze uitgangspunten houdt het kabinet vast. Bij de dekking van de novelle is geen gerealiseerde meevaller in de belastingontvangsten ingezet. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft in haar advies over de novelle gevraagd nadere aandacht te besteden aan de mogelijkheid dat de budgettaire gevolgen van de tegenbewijsregeling minder groot van omvang zijn dan eerder was geraamd. Ook in de Eerste en Tweede Kamer is breed de wens geuit hiernaar te kijken. Het kabinet heeft daarom op basis van de voorlopige realisaties een afslag van 35% genomen op het te verwachten effect van de tegenbewijsregeling op het EMU-saldo. Dit leidt tot een afslag van circa €3,1 miljard in de jaren 2026 tot en met 2029. Voor het inkomstenkader is een afslag op het EMU effect niet relevant. Het kabinet heeft ervoor gekozen deze afslag bij de dekking te betrekken, omdat een groot deel van de derving van het pakket voortkomt uit het langer in stand houden van diezelfde regeling. In het voorjaar kan blijken dat de realisaties mee- of tegenvallen ten opzichte van deze afslag.
Het kabinet ziet de afslag als een keuze die samenhangt met de bijzondere omstandigheden van deze stelselwijziging, waarbij de afslag betrekking heeft op dezelfde regeling als waaruit een groot deel van de derving voortkomt. Mee- en tegenvallers in de belastingontvangsten blijven conform de begrotingsregels in het saldo lopen. In reactie op de vraag van de leden van de fractie van de SP merkt het kabinet op dat de vergelijking die de minister van Financiën tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen maakte, de omvang van de derving na de kabinetsperiode in perspectief plaatst. Ook aan de uitgavenzijde bestaan voor de periode na de kabinetsperiode opgaven waarvoor nog geen

dekking is gevonden. Het is gebruikelijk dat het kabinet stuurt op de budgettaire effecten in de meerjarenperiode en structureel.

De leden van de fractie van PRO vragen of het kabinet kan bevestigen dat de derving van inkomsten in de overgangsperiode tot 2060 nooit zal worden gedekt uit heffingen op arbeid of bij gepensioneerden, maar conform de budgettaire spelregels uit het brede vermogensdomein.
De begrotingsregels bevatten geen regel die voorschrijft dat een derving in een bepaald domein uit datzelfde domein moet worden gedekt. Wel heeft het kabinet de dekking voor de novelle gezocht binnen het brede vermogensdomein, namelijk in box 2 en in een afslag van de raming van de tegenbewijsregeling in box 3. Het geheel van de besluitvorming na Prinsjesdag is binnen de meerjarenperiode en structureel gedekt.

De leden van de fractie van de VVD vragen hoeveel aanmerkelijkbelanghouders door de verlaging van het maximumbedrag voor excessief lenen naar € 100.000 worden geraakt en hoe het kabinet borgt dat dit niet leidt tot gedwongen verkopen of liquiditeitsproblemen.
Naar schatting 111.000 huishoudens (op basis van aangiftegegevens 2023) hebben een schuld bij de eigen bv van meer dan € 100.000 die niet een eigenwoningschuld is en worden dus geraakt door de verlaging van het maximumbedrag naar € 100.000. Het kabinet heeft oog voor mogelijke liquiditeitsproblemen die kunnen ontstaan. Vandaar dat het kabinet kiest voor een stapsgewijze verlaging van de grens van excessief lenen bij de eigen vennootschap. De peildatum van excessief lenen is 31 december van een kalenderjaar. Dat betekent dat voor de eerste stapsgewijze verlaging van de grens van excessief lenen per 1 januari 2027 wordt gekeken naar de stand van de schulden op 31 december 2027 (de peildatum). Als de schuld vóór 31 december 2027 wordt teruggebracht tot de dan geldende grens, bijvoorbeeld door de schuld te herfinancieren of af te lossen, dan kan een heffing over excessief lenen worden voorkomen. Als de schuld na 31 december 2027 wordt teruggebracht dan leidt dat tot een negatief fictief regulier voordeel dat verrekend kan worden met positieve inkomsten uit box 2. Mochten er desondanks toch liquiditeitsproblemen zijn, dan kunnen aanmerkelijkbelanghouders een beroep doen op een betalingsregeling. Zo kan de Belastingdienst onder voorwaarden in beginsel uitstel van betaling verlenen voor maximaal twaalf maanden mits nieuw opkomende fiscale verplichtingen stipt worden bijgehouden. In bijzondere omstandigheden kan de Belastingdienst een langere uitsteltermijn toestaan dan twaalf maanden en maatwerk bieden. Dit kan uitkomst bieden voor situaties waarbij aanmerkelijkbelanghouders tijdelijk niet over liquide middelen beschikken om de verschuldigde belasting in twaalf maanden te voldoen. Tot slot is er nog de illiquide vermogensregeling. Deze regeling maakt het leveren van maatwerk mogelijk in situaties

waarin aanmerkelijkbelanghouders over onvoldoende betalingscapaciteit beschikken om hun belastingaanslag in twaalf maanden te voldoen, maar vanwege illiquide vermogensbestanddelen niet in aanmerking komen voor kwijtschelding. Het moet dan gaan om vermogen waarvan het onredelijk bezwarend wordt beschouwd dit liquide te maken, zoals een eigen woning (maar bijvoorbeeld ook aandelen in de eigen bv), te verkopen om hun schulden af te lossen. Hiermee worden schrijnende situaties zo veel mogelijk voorkomen. Dit biedt de mogelijkheid om naast de reguliere looptijd van twaalf maanden een aanvullende periode van vijf jaar af te spreken om de belastingschuld af te lossen, mits er voldoende betaalcapaciteit is.

De leden van de fractie van de VVD vragen naar de onderbouwing van de afslag op de tegenbewijsregeling en wat er gebeurt als de realisaties veranderen.
Het kabinet ziet dat de voorlopige realisaties van het aantal ingediende tegenbewijzen voor de jaren tot 2023 achterblijven bij de prognose. Dit zou betekenen dat het veronderstelde effect op het saldo kleiner wordt en er daarmee ruimte ontstaat in het saldo. Indachtig het advies van de Raad van State ten aanzien van de budgettaire gevolgen van de tegenbewijsregeling is ervoor gekozen om een afslag van 35% te nemen op het veronderstelde saldo-effect. Als in het voorjaar blijkt dat de realisaties mee- of tegenvallen, zal er opnieuw gekeken moeten worden naar deze afslag.

De leden van de fractie van het CDA vragen of bij het versoberen van bovenmatig lenen bij de eigen vennootschap (excessief lenen) per 1 januari 2027 onderscheid kan worden gemaakt tussen bestaande financiële verplichtingen en nieuwe leningen. En als dat niet mogelijk is, of dan voor bestaande leningen een langere overgangstermijn mogelijk gemaakt kan worden. Het uitgangspunt bij wijzigingen van de fiscale wetgeving is onmiddellijke werking voor nieuwe en bestaande gevallen, zodat van eerbiedigende werking doorgaans geen sprake zal zijn. Dus ook bij deze aanpassing bij excessief lenen is sprake van onmiddellijke werking voor nieuwe en bestaande gevallen. Het maken van onderscheid tussen reeds bestaande leningen en nieuwe leningen vereist bovendien een ingrijpende wetswijziging, waarbij het juridisch qua afbakening ingewikkeld zal zijn om een verschil te kunnen maken tussen enerzijds een toe- of afname van een bestaande lening en anderzijds het aangaan van een nieuwe lening die later (deels) wordt afgelost. Daarnaast is compartimentering voor de uitvoering zeer complex en zal een dergelijke maatregel de opbrengst van de maatregel in de Novelle uitbreiding vermogenswinstbelasting box 3 grotendeels tenietdoen.

De leden van de fractie van het CDA merken op dat het kabinet dit najaar heeft becijferd dat een verlaging van het heffingsvrij vermogen naar €30.846 ertoe zou leiden dat ongeveer 1,2 miljoen mensen extra box 3-belasting gaan betalen, gemiddeld circa €90 per jaar. Deze leden zijn verheugd dat deze verlaging is geschrapt, maar menen dat dit laat zien hoe snel gewone spaarders een sluitpost worden. Zij vragen of het kabinet kan toezeggen dat kleine spaarders en beleggers niet opnieuw als dekking gaan dienen, ook niet bij het nieuwe stelsel in 2029.
Het kabinet heeft in de brief van 3 november 2026 afgezien van de eerder voorgestelde verlaging van het heffingsvrij vermogen per 2027, de verlaging van het heffingsvrij resultaat per 2028 en de verhoging van het forfait voor overige bezittingen. Daarmee worden kleinere spaarders en beleggers ontzien. De dekking voor de novelle is in plaats daarvan gezocht in box 2 en in een afslag op het EMU-effect van de tegenbewijsregeling.
Voor het nieuwe box 3-stelsel vanaf 2029 is het kabinet niet voornemens de parameters te wijzigen ten opzichte van wat nu is voorgesteld. Het heffingsvrij resultaat blijft € 1.800 per belastingplichtige, zoals opgenomen in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Met het in de Tweede Kamer aangenomen amendement-Klaver/Dassen bij het Belastingplan 2027 geldt vanaf 2029 bovendien een tarief van 35,5% en een toptarief van 38,5% voor het rendement boven € 60.000. Voor belastingplichtigen met een rendement tot € 60.000 ligt het tarief daarmee lager dan het tarief van 36% uit het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Bij het wetsvoorstel voor de doorontwikkeling naar een volledige vermogenswinstbelasting, dat het kabinet op Prinsjesdag 2027 wil indienen, gaat het kabinet uit van deze parameters.

De leden van de fractie van de SP constateren dat de minister van Financiën tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen op 17 november 2026 de budgettaire effecten van de box 3 novelle heeft afgezet tegen de ongedekte opgaven van 26 miljard euro aan de uitgavenkant en vragen welke posten deze opgaven omvatten. Zij vragen daarbij per post het bedrag en welk deel voortvloeit uit aangenomen beleid, nog niet genomen besluiten en welk deel uit ramingen van autonome ontwikkelingen volgt.
In het debat refereerde de minister naar het afboeken van de maatregel uit het CA ‘1-op-1 koppeling van de AOW-leeftijd’. De opbrengst van deze hervorming loopt op na de meerjarenperiode, omdat de uitgaven aan de AOW door de vergrijzing groeien. Bij het afboeken van deze maatregel is de oploop niet (volledig) gedekt.

De leden van de fractie van de SP vragen of de derving in de novelle, in tegenstelling tot de opgave aan de uitgavenkant, volgt uit het wetsvoorstel dat ingediend is bij de Eerste Kamer.

Zoals aangegeven in het debat in uw Kamer is de periode waarover de budgettaire derving is berekend arbitrair gekozen. Bij de totstandkoming van een voorstel let het kabinet op twee uitgangspunten, de budgettaire gevolgen in de meerjarenperiode en het structurele effect.

De leden van de fractie van de SP vragen hoe het kabinet reflecteert op het verschil in de structurele derving van de vermogenswinstbelasting ten opzichte van de vermogensaanwasbelasting.
De ramingen opgenomen in de Novelle en in de brief van 3 november laten het budgettaire effect zien van een overgang naar een gedeeltelijke en volledige vermogenswinstbelasting ten opzichte van de vermogensaanwasbelasting zoals voorgesteld in het oorspronkelijke wetsvoorstel. Er is sprake van een beperkte structurele derving ten opzichte van dit oorspronkelijke wetsvoorstel omdat bij vermogenswinst de heffing pas op een later tijdstip plaatsvindt.

De leden van de fractie van de ChristenUnie merken op dat het ontbreken van een financiële dekking in 2040 leidt tot een gat van circa €18 miljard. Zij vragen hoe het kabinet dit rijmt met het uitgangspunt om geen rekeningen door te schuiven naar de toekomst. Ook vragen deze leden waarom de dekking niet is gezocht in het bredere vermogensdomein, zoals gevraagd in de motie-Eerdmans/Bikker. De leden van de fractie van de SP vragen hoe de derving van circa €2,8 miljard van een extra jaar tegenbewijsregeling in 2029 zou worden gedekt.
Het kabinet hecht, net als deze leden, aan het uitgangspunt dat geen rekeningen worden doorgeschoven naar de toekomst. Dit uitgangspunt is ook verankerd in de begrotingsregels. Om te voorkomen dat rekeningen worden doorgeschoven, worden beleidswijzigingen met structurele budgettaire gevolgen na de kabinetsperiode ook structureel gedekt. Daarbij stuurt het kabinet, zoals gebruikelijk, op de budgettaire effecten in de meerjarenperiode (t+5) en structureel.
Na Prinsjesdag heeft het kabinet, mede naar aanleiding van de Algemene Financiële Beschouwingen in de Tweede Kamer, een aantal aanpassingen gedaan op het terrein van lasten, koopkracht en uitgaven. Het aangepaste voorstel voor box 3 en de dekking daarvan maken daarvan onderdeel uit. Deze aanpassingen zijn toegelicht in de brief van 3 november 2026. Het totaal van deze aanpassingen is zowel cumulatief over de meerjarenperiode als structureel nagenoeg budgettair neutraal. Het cumulatieve effect op het EMU-saldo over de jaren 2026 tot en met 2031 bedraagt €16 miljoen en het structurele effect €6 miljoen. Daarmee is het geheel van de besluitvorming na Prinsjesdag binnen de meerjarenperiode en structureel gedekt. Het bedrag van circa €18 miljard waar deze leden naar verwijzen, betreft de cumulatieve derving tot en met 2040 van de overgang naar het nieuwe box 3-stelsel,

inclusief een extra jaar tegenbewijsregeling in 2028, na aftrek van de dekkingsmaatregelen. Deze derving kent een uitzonderlijk kaspatroon. In de eerste jaren is de derving groot, daarna neemt deze geleidelijk af. Het grootste deel van dit bedrag is daarmee tijdelijk van aard.
Het kabinet herkent zich niet in het beeld dat de dekking niet is gezocht in het bredere vermogensdomein. Het dekkingspakket bestaat uit de stapsgewijze verlaging van het maximumbedrag voor excessief lenen bij de eigen vennootschap van €500.000 naar €100.000, een tijdelijke verlaging in de jaren 2027 tot en met 2030 van het lage tarief in box 2 van 24,5% naar 23,5% en van het hoge tarief van 31% naar 29%, en een afslag op het EMU-effect van de tegenbewijsregeling in box 3. Al deze maatregelen liggen binnen het vermogensdomein.
In reactie op de vraag van de leden van de fractie van de SP merkt het kabinet op dat het ervan uitgaat dat het nieuwe box 3-stelsel per 1 januari 2029 in werking treedt. Het dekkingspakket is op die invoeringsdatum gebaseerd. De derving van circa €2,8 miljard van een extra jaar tegenbewijsregeling in 2029 doet zich alleen voor als die invoeringsdatum onverhoopt niet wordt gehaald.

Het lid van de Fractie-Van Gasteren vraagt of bekend is hoeveel ondernemers geraakt worden door de beperking van excessief lenen van € 500.000 naar € 100.000, of een impactanalyse is gemaakt en is nagedacht over een langere “landingsbaan”.
Naar schatting hebben 111.000 huishoudens (op basis van aangiftegegevens 2023) een schuld bij de eigen bv van meer dan € 100.000 die niet een eigenwoningschuld is en dus geraakt worden door de verlaging van het maximumbedrag naar € 100.000. Door te kiezen voor een stapsgewijze verlaging met stappen van € 80.000 in vijf jaar heeft het kabinet rekening willen houden met het effect van deze maatregel op huishoudens met leningen bij de eigen bv.

Het lid van de Fractie-Van Gasteren vraagt of het kabinet bereid is om in gesprek te gaan met relevante ondernemersorganisaties om te bezien of op voorwaarde van dekking binnen de totale begroting door middel van reparatiewetgeving een zachtere landing mogelijk is met betrekking tot de excessief lenenmaatregel. Het kabinet is altijd bereid om in gesprek te gaan met relevante ondernemersorganisaties. Zo wordt excessief lenen bij de eigen vennootschap in 2027 geëvalueerd waarbij diverse externe partijen worden betrokken. Overigens ziet deze maatregel op huishoudens met leningen bij de eigen bv voor privédoeleinden niet zijnde de eigen woning. Het gaat dan ook niet om een maatregel gericht op ondernemingsvermogen of die verband houdt met ondernemingsactiviteiten.

4. Budgettaire aspecten

De leden van de fractie van 50PLUS vragen naar het budgettaire effect als rendementen worden verrekend met een inflatiecorrectie van 2%. Het behaalde rendement verschilt sterk per beleggerstype. Ter illustratie: Als men in 2030 een gemiddeld rendement van 4% haalt op het belastbare box 3 vermogen zullen, met een 2%-punt lagere rendementen omwille van deze correctie, de opbrengsten uit de belasting op vermogensrendement in 2030 met ruwweg 50% afnemen. Dit voorbeeld is puur fictief om een beeld te geven. Om tot een precieze inschatting van het budgettaire effect te komen zal een uitgebreidere analyse moeten worden opgesteld.

Het lid van de Fractie-Van Gasteren vragen naar de derving die ontstaat als de overige vermogensbestandsdelen, die in dit wetsvoorstel niet worden meegenomen, vervallen als belastingopbrengst. De inschatting is dat in het huidige voorstel ongeveer 90% van al het vermogen dat bij een volledige vermogenswinstbelasting onder de vermogenswinstsystematiek zou vallen, ook in dit voorstel onder een vermogenswinstsystematiek valt. In de vermogensaanwas-systematiek zijn de box 3-inkomsten uit deze categorie in 2028 geraamd op circa € 1,5 miljard. De uiteindelijke opbrengst die wegvalt is daarmee niet meteen bekend. Zo kan een deel onder het heffingsvrije resultaat vallen of verrekend worden met schulden wat uitmaakt voor de uiteindelijke belastingopbrengst.

De leden van de fractie van Volt vragen welke gedragsveranderingen worden verwacht van het gedifferentieerde tarief in box 3. Ook vragen zij hoe deze gedragsveranderingen het verloop van de inkomsten uit de nieuwe box 3-heffing over de jaren beïnvloeden. De leden van de fractie van de SP vragen welke aannames over het lock-ineffect zijn gedaan bij het ramen van de progressieve tariefdifferentiatie. Verder vragen de leden zich af wat het toptarief betekent voor het realisatiegedrag van beleggers met grote vermogenswinsten met betrekking tot de raming voor vermogenswinst. Bij het invoeren van een vermogenswinstbelasting op effecten is het de verwachting dat mensen hun realisatiemoment uitstellen, dit noemen we het lock-ineffect. Het is inderdaad ook aannemelijk dat bij aanzienlijke tariefdifferentiatie het aantrekkelijker wordt om realisaties naar voren te halen, wat het lock-ineffect kan beperken. Als het lock-ineffect beperkt wordt zou de derving van een vermogenswinstbelasting kleiner worden. Voor het ramen van het progressieve tarief met tarieven van 35,5% en 38,5% en een schijfgrens op € 60.000 is echter de aanname gemaakt dat de differentiatie te klein is om tot grote aanpassing van de bezitsduur te leiden. Overigens merkt het kabinet voor de volledigheid op dat de tariefdifferentiatie in box 3 niet is opgenomen in de voorliggende

novelle of het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3, maar in het wetsvoorstel Belastingplan 2027.

De leden van de fractie van de SP vragen zich af in hoeverre rekening gehouden is met afstel van realisaties bij het ramen van de vermogenswinst. Het invoeren van een vermogenswinstbelasting kent een structurele derving. Dit heeft twee hoofdoorzaken. Een oorzaak is, zoals de leden van de SP terecht opmerken, dat uitstel van realisatie in sommige gevallen tot afstel leidt. Anderzijds komt een deel van de derving doordat niet alle rendementen gerealiseerd worden in een vermogenswinstbelasting. Iemand zou bijvoorbeeld 10 jaar positieve rendementen kunnen behalen maar na 11 jaar het vermogen met verlies kunnen verkopen waardoor er belasting niet wordt opgehaald die wel in een vermogensaanwassystematiek wordt opgehaald. Dit kan je ook opvatten als een geval van uitstel.

De leden van de fractie van PRO vragen naar een inschatting van de budgettaire gevolgen van een vermogenswinstbelasting met een voorheffing zowel per jaar als structureel. De budgettaire gevolgen en de gedragseffecten (het beperken van het lock in effect) hangen sterk af van de vormgeving van zo’n voorheffing. Ter illustratie, het totale vermogen in box 3 in 2023 is ongeveer € 611 miljard. Als we dit vermogen ophogen naar 2029 en we gaan uit van een voorheffing van 1,3% op het totale vermogen, waar deze leden in hun vraag naar verwijzen, zou dit ongeveer € 9 miljard kunnen ophalen. Een groot nadeel van zo’n vlakke voorheffing is dat bijvoorbeeld spaarders vaak een lager rendement hebben dan deze voorheffing en in hun voorheffing dus te veel belasting betalen. De voorheffing is dus expliciet geen belastingopbrengst. Een deel van dit bedrag zal terugbetaald moeten worden aan de belastingplichtigen.

De leden van de fractie van PRO vragen of het kabinet bereid is te onderzoeken wat een reële veronderstelde bezitsduur is, zowel voor de gehele populatie beleggers in box 3 als voor de meer vermogende. Op basis van gedetailleerde en representatieve gegevens van o.a. Nederlandse banken is vastgesteld dat de bezitsduur op effecten gemiddeld 3 jaar is. De bezitsduur van 3 jaar is expliciet een gemiddelde van verschillende beleggersprofielen met ook verschillende vermogensomvang. In de raming wordt gerekend met deze beleggersprofielen die dus verschillende maten van vermogen en bezitsduur kennen. Verder vragen de leden van de fractie van PRO naar de impact van verliesverrekening op de belastingopbrengst. De inschatting dat € 10 miljard aan verrekenbare verliezen resulteert in € 3,6 miljard minder opbrengsten door verliesverrekening is niet correct. Verrekenbare verliezen worden immers niet verrekend als er geen winst

tegenover staat om te verrekenen. Als er € 10 miljard aan daadwerkelijk verrekende verliezen zijn dan kan deze inschatting wel ruwweg op deze manier gemaakt worden.

De leden van de fracties van PRO en de SP vragen naar gevoeligheidsanalyses voor het lock-ineffect van de vermogenswinstbelasting. In een eerder stadium zijn er gevoeligheidsanalyses opgesteld voor eerste resultaten van een raming voor de vermogenswinstbelasting. Verder vragen de leden van de fractie van PRO naar de structurele derving van de raming, en waar die derving op gebaseerd is en of er ook rekening gehouden wordt met producten en constructies en of het CPB dit meeneemt in zijn certificering. De raming van de vermogenswinstbelasting kent een structurele derving. Dit heeft 2 hoofdoorzaken. Een oorzaak is dat uitstel van realisatie in sommige gevallen tot afstel leidt. Anderzijds komt een deel van de derving doordat niet alle rendementen gerealiseerd worden in een vermogenswinstbelasting. Iemand zou bijvoorbeeld 10 jaar positieve rendementen kunnen behalen maar na 11 jaar het vermogen met verlies kunnen verkopen waardoor er belasting niet wordt opgehaald die wel in een vermogensaanwassystematiek wordt opgehaald. De leden van de fractie van PRO wijzen op het risico van constructies voor het uitstellen van realisaties in een vermogenswinstbelasting en vragen naar de effecten daarvan op de structurele derving. Langer uitstel van realisaties leidt in de tussenliggende jaren tot een budgettaire derving, maar heeft geen invloed op de structurele derving.

De leden van de fractie van PRO vragen naar de onderbouwing en literatuurstudies van de langere bezitsduur van 3 jaar naar 4,5 jaar ten gevolge van het lock-ineffect. In een recente publicatie van de Congressial Research Service uit de VS is een overzicht te vinden van studies, zowel relatief oude als nieuwe, van de gevolgen van het lock-ineffect. Dit overzicht laat grote verschillen in te verwachten effecten zien. Daarnaast is de situatie uit de studies nooit direct vergelijkbaar met de exacte systematiek in dit wetsvoorstel. Daarom is gekozen om een vuistregel van 50% te hanteren die grofweg in het midden zit van de uitkomsten uit de studies.

De leden van de fractie van PRO vragen verder of er rekening is gehouden met een uitwijk naar aandelen zonder dividenden. Met het overstappen van cash-dividend naar stock-dividend is het niet mogelijk om de belasting pas bij realisatie te betalen. Men kan mogelijk wel eerder kiezen voor aandelen zonder dividend. Hier is geen rekening mee gehouden in de raming.

Verder vragen de leden van de fracties van SP en PRO wat het geraamde budgettaire effect van de novelle zou zijn geweest als met een hoger lock-ineffect wordt gerekend. De leden willen hiervan ook het effect op het EMU-saldo en % bbp weten. Er zijn eerder illustratieve varianten doorgerekend met een hoger lock-ineffect overeenkomend met een bezitsduur van 6 jaar en 9 jaar. In onderstaande tabel zijn de budgettaire gevolgen weergegeven als extra derving boven op de huidige raming voor de vermogenswinstbelasting.

vwb op effecten in mln. €	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	struc
Lock-in 100% t.o.v. 50%	- 127	- 223	- 253	- 296	- 306	- 316	- 290	- 268	- 251	- 247	- 231	- 179	-40
Lock-in 200% t.o.v. 50%	- 189	- 400	- 512	- 584	- 637	- 635	- 634	- 607	- 598	- 597	- 591	- 519	- 198

De leden van de fractie van de BBB vragen naar een budgettaire doorrekening van het continueren van de aftrekbaarheid van werkelijk betaalde rente op consumptieve schulden. Het is niet mogelijk om een onderscheid te maken tussen verschillende type schulden zoals een hypothecaire schuld en consumptieve schuld. Voor alle schulden die niet in box 1 of box 2 vallen, is de daarop betaalde rente aftrekbaar in box 3. Dit geldt in het huidige box 3-stelsel en wijzigt niet in het voorgestelde nieuwe stelsel. Als een aftrekbeperking voor consumptieve schulden zou worden geïntroduceerd dan zou dit leiden tot aanzienlijke uitvoerings- en handhavingsproblemen. In de praktijk is vaak moeilijk vast te stellen waarvoor een lening daadwerkelijk is gebruikt. Geldstromen lopen regelmatig via betaal- en spaarrekeningen, waardoor de besteding van geleende middelen niet altijd eenduidig kan worden vastgesteld. Bovendien kunnen geleende bedragen en eigen middelen met elkaar worden vermengd, waardoor discussies ontstaan over de vraag welk deel van een schuld aan een bepaalde investering of consumptieve uitgave moet worden toegerekend.
Op basis van aangiftegegevens bestaat geen betrouwbaar inzicht in de omvang van consumptieve schulden, omdat dit onderscheid nu niet relevant is in box 3 en niet wordt uitgevraagd in de aangifte.

De leden van de fractie van de BBB vragen naar de budgettaire gevolgen van het aflopen van de dertigjaarstermijn voor de hypotheekrenteaftrek

en de overgang van de hypothecaire schuld naar box 3. Dit is geen onderdeel van de ramingen voor box 3. Zodoende is dit dus ook niet meegenomen in het microsimulatiemodel. Omdat zelfs de huishoudens die het betreft naar verwachting niet goed weten wanneer de 30 jaarstermijn afloopt is het niet mogelijk om informatie te geven over resterende schulden en rentepercentages die voor aftrek in aanmerking komen. Omdat het aflopen van de 30-jaarstermijn daarnaast ook tot knelpunten leidt bij financieel dienstverleners en de belastingdienst zijn in het eerder dit jaar verschenen rapport[10] verschillende oplossingsrichtingen gepresenteerd. In de budgettaire gevolgen van de oplossingsrichtingen is rekening gehouden met het overgaan van de eigenwoningschuld naar box 3. Daarbij is ingeschat dat circa 10% van de renteaftrek over schulden die overgaan van box 1 naar box 3 verzilverd kan worden in box 3.

Verder vragen de leden van de fractie van de BBB hoeveel belastingplichtigen te maken krijgen met het aflopen van de 30-jaarstermijn. Uit het rapport volgt dat naar schatting circa 2,7 miljoen huishoudens geconfronteerd worden met het aflopen van de dertigjaarstermijn voor de hypotheekrenteaftrek in de periode 2031-2042. Onderstaande figuur uit het rapport geeft de vermoedelijke afloopdatum van de 30-jaarstermijn voor deze huishoudens.

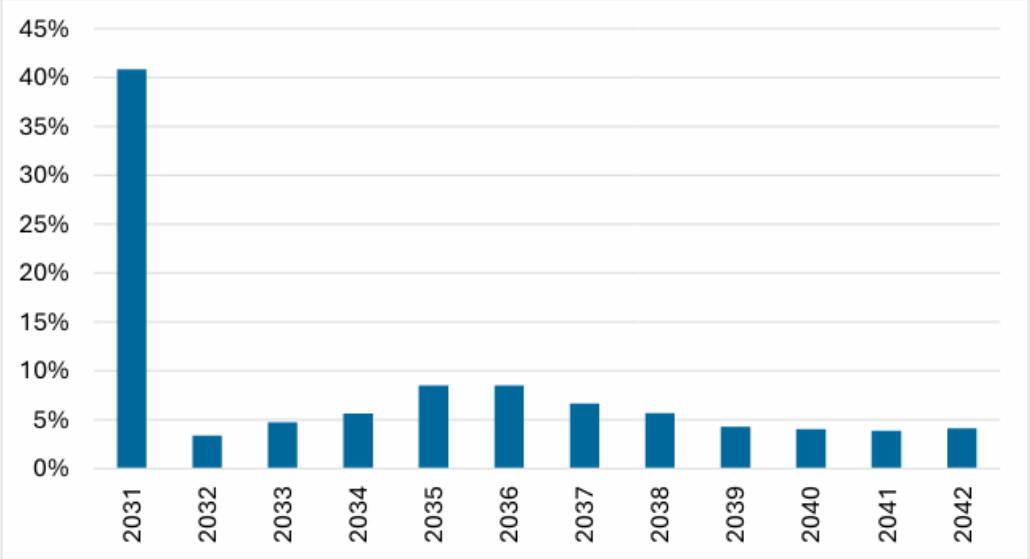

Voor alle belastingplichtigen geldt dat de resterende schuld overgaat naar box 3 op het moment dat de dertigjaarstermijn afloopt. Of belastingplichtigen ook in box 3 renteaftrek kunnen verzilveren hangt af van hun vermogenspositie en behaalde rendementen.

[10] https://www.eerstekamer.nl/overig/20260513/rapport_onderzoek_30_jaarstermijn/meta.

De leden van de fractie van de VVD merken op dat de opbrengst van de beperking van excessief lenen oploopt tot € 1.410 miljoen in 2031 en structureel € 13 miljoen bedraagt. Zij vragen of toegelicht kan worden welke aannames over aflossing en dividenduitkeringen aan deze raming ten grondslag liggen. Deze leden vragen of het kabinet de opvatting deelt dat het tijdelijk verlaagde tarief dga's een redelijke termijn moet bieden om zonder liquiditeitsproblemen af te lossen en of het bereid is de ontwikkeling hiervan te volgen.

De maatregel leidt in de jaren tot en met 2031 tot een incidentele opbrengst doordat stapsgewijs de schulden bij de eigen vennootschap tussen € 100.000 en € 500.000 in de belastingheffing worden betrokken. In totaal wordt naar verwachting € 26,5 miljard (niveau 2027) aan schuld tussen € 100.000 en € 500.000 geraakt door de maatregel.
Op basis van aangiftedata uit 2023, toen de Wet excessief lenen bij eigen vennootschap werd ingevoerd is aangenomen dat van de grondslag die geraakt wordt 31% niet wordt afgelost en belast wordt als fictief regulier voordeel in box 2, 34% wordt afgelost met dividenduitkeringen die belast worden in box 2 en de rest wordt afgelost met andere middelen die niet belast worden.
Tegenover de incidentele opbrengst staat een incidentele derving in de jaren erna, doordat als de schuld die als fictief voordeel belast werd alsnog wordt afgelost, de box-2-belasting weer verrekend kan worden. Evenzo zullen de dividenduitkeringen die zijn gedaan om af te lossen in mindering komen op de dividenduitkeringen in latere jaren. Er is aangenomen dat de afwikkeling plaatsvindt in een periode van twintig jaar.
De structurele opbrengst wordt bepaald door het feit dat in de toekomst minder nieuwe onbelaste schuld bij de eigen vennootschap wordt aangegaan en daarbij afstel van belastingheffing door faillissement en dergelijke wordt voorkomen.
De tijdelijke tariefsverlaging in box 2 duurt van 2026 tot en met 2030. Dit biedt een redelijke termijn voor aanmerkelijkbelanghouders om met een tariefvoordeel dividend uit te keren om leningen af te lossen, dan wel belasting over het fictieve voordeel te betalen. Het kabinet zal de ontwikkelingen blijven volgen, met name in de vorm van signalen vanuit de Belastingdienst en de praktijk.

5. Uitvoeringsgevolgen

De leden van de fractie van PRO vragen of het kabinet rekening houdt met een groepsbezwaar of massaclaim van beleggers vanwege het onderscheid in belastingheffing tussen vermogensbestanddelen al naar gelang deze onder de vermogenswinst- dan wel de vermogensaanwasbelasting vallen. De leden van de fractie van SP vragen

wat het betekent voor dit risico als de volledige vermogenswinstbelasting niet per 2030 in werking treedt en het onderscheid langer dan één jaar blijft bestaan.

In de Uitvoeringstoets van de novelle is ten aanzien van het onderscheid tussen financiële instrumenten en vermogensbestanddelen die onder de vermogensaanwasbelasting vallen aangegeven dat een toename wordt verwacht van bezwaar- en beroepsprocedures over de jaren tot invoering van een volledige vermogenswinstbelasting. Dit gaat bij de voorgenomen invoering van een volledige vermogenswinstbelasting in 2030 om het belastingjaar 2029. De omvang van de voor dat jaar te verwachten bezwaar- en beroepsprocedures is op voorhand niet te voorspellen. Indien de volledige vermogenswinstbelasting later wordt ingevoerd, kunnen over een langere periode bezwaar- en beroepsprocedures over het onderscheid tussen vermogensaanwas- en vermogenswinstbelasting worden gevoerd. Mogelijk is in dit geval langer aanvullende capaciteit nodig van de Belastingdienst.

De leden van de fractie van de BBB vragen of het kabinet bereid is te onderzoeken of de fiscale verkrijgingsprijs en latere kostprijsverhogende investeringen jaarlijks in de aangifte kunnen worden vastgelegd en door de Belastingdienst kunnen worden bevestigd. Het kabinet is bereid te onderzoeken of de fiscale verkrijgingsprijs en latere kostprijsverhogende investeringen jaarlijks in de aangifte kunnen worden vastgelegd en welke status aan die jaarlijkse vastlegging in aangifte kan worden verbonden.

De leden van de fractie van de VVD vragen of het kabinet kan garanderen dat de vermogenswinstbelasting voor financiële instrumenten per 2029 uitvoerbaar is, wanneer het go/no-go-moment is en wat de terugvaloptie is, en hoe het kabinet de conclusie van de Belastingdienst weegt dat 2029 slechts ‘enigszins’ beter is dan 2028. Ook vragen zij of de banken voldoende tijd hebben voor de gegevenslevering. De leden van de fractie van SGP verwachten een verbetering van de Uitvoeringstoets gezien de verschuiving van de invoeringsdatum en vragen het kabinet te reageren op deze aanname.
Het oordeel in de Uitvoeringstoets van de Belastingdienst over de novelle luidt dat voor belastingjaar 2029 de uitvoerbaarheid verbetert, ervan uitgaande dat volledige gegevenslevering door banken over dat belastingjaar mogelijk is. Voor het opvangen van de verwachte toename van bezwaar- en beroepsprocedures zal in aanvullende capaciteit worden voorzien, conform de Uitvoeringstoets. Met de NVB zijn inmiddels voorbereidingen getroffen voor het opstellen van de handleiding voor gegevenslevering, zodat deze op 1 juli 2027 gepubliceerd kan worden. De NVB heeft gecommuniceerd dat gegevenslevering mogelijk is als deze

handleiding uiterlijk op 1 juli 2027 wordt gepubliceerd. Daarmee verwacht het kabinet dat de wet uitvoerbaar is per 1 januari 2029.

De leden van de fractie van D66 vragen welke uitvoeringsrisico's door het verschuiven van de invoeringsdatum naar 2029 daadwerkelijk worden weggenomen en welke risico's blijven bestaan.
Naar verwachting zullen de risico’s in verband met het ontbreken van gegevenslevering worden weggenomen. Het uitgangspunt is daarbij volledige gegevenslevering vanaf belastingjaar 2029. Het voor belastingjaar 2028 geformuleerde risico als gevolg van het vervallen van het oorspronkelijke onderscheid tussen liquide en illiquide vermogensbestanddelen blijft gelden voor belastingjaar 2029. Hierdoor wordt een toename verwacht van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures over de jaren tot invoering van de volledige vermogenswinstbelasting (naar verwachting per 2030). Dit vergt aanvullende capaciteit van de Belastingdienst.

De leden van de fractie van D66 vragen of het kabinet kan toelichten welke afspraken zijn gemaakt met banken en andere financiële instellingen over de tijdige en volledige aanlevering van gegevens en hoe wordt geborgd dat belastingplichtigen hun aangifte op een begrijpelijke en zo veel mogelijk vooringevulde wijze kunnen doen.
De gesprekken tussen met de NVB over gegevenslevering op basis van de novelle worden zo spoedig mogelijk gestart nadat de Eerste Kamer de wet heeft aangenomen. Het doel hiervan is om op 1 juli 2027 de handleiding voor gegevenslevering te publiceren. Bij het vormgeven van de gegevenslevering is de achterliggende doelstelling van de Belastingdienst het vooraf invullen van zoveel mogelijk beschikbare relevante gegevens om de aangifte voor belastingplichtigen te faciliteren.

De leden van de fractie van D66 vragen welke ondersteuning wordt geboden aan belastingplichtigen die niet over een volledige administratie van hun historische verkrijgingsprijzen beschikken.
Er geldt een zogenoemde “step-up” per 1 januari 2029. De banken hebben aangegeven dat de waarde van onderdelen van de beleggingsportefeuille op dat moment wordt vastgelegd en wordt gebruikt om vanaf 2029 en volgende jaren de vermogenswinst te bepalen bij realisatie vanwege vervreemding – van onderdelen – van de beleggingsportefeuille. Vanaf de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3 per 2029 geldt een beperkte bewaar- en administratieplicht voor kort gezegd vermogensbestanddelen die niet worden gerenseigneerd door financiële instellingen. Omdat het invullen van de aangifte een groter beroep doet op het doenvermogen zal de Belastingdienst een intensief communicatietraject starten om belastingplichtigen te ondersteunen bij

het doen van aangifte. De Belastingdienst zal bij de invoering ook duidelijke informatie beschikbaar stellen over de wijze waarop burgers hieraan kunnen voldoen. Daarbij blijft ook de gebruikelijke ondersteuning via de BelastingTelefoon, aan de balies van belastingkantoren en steunpunten en de digitale balie hiervoor beschikbaar.

De leden van de fractie van D66 vragen welke oplossing het kabinet biedt voor belastingplichtigen die de belasting over ongerealiseerde vermogensaanwas niet kunnen betalen, nu voor crypto's, edelmetalen en kunst tot 2030 de hybride systematiek blijft gelden, zij tot die tijd ook worden belast over niet-gerealiseerde waardestijgingen zonder dat zij mogelijk inkomsten hebben ontvangen waarmee zij die belasting kunnen voldoen, terwijl juist dit een belangrijk bezwaar tegen de vermogensaanwasbelasting is en een belangrijke reden om over te stappen op belastingheffing over werkelijk rendement.
In het huidige forfaitaire stelsel in box 3 wordt ook belasting geheven als geen sprake is van een gerealiseerde vermogenswinst. Door de novelle zal het overgrote deel van de vermogensbestanddelen onder de vermogenswinstbelasting vallen, waardoor in 90% van de vermogensbestanddelen waar sprake is van waardeontwikkeling pas wordt geheven bij realisatie. Hierdoor zullen de betalingsproblemen in totaliteit naar verwachting afnemen in plaats van toenemen. Het invoeren van de vermogensaanwasbelasting zal daarom naar verwachting niet leiden tot (extra) aanzienlijke betalings- of liquiditeitsproblemen. Mocht dit toch het geval zijn, dan zijn er reeds verschillende mogelijkheden voor uitstel van betaling beschikbaar.

De leden van de fractie van SP vragen naar de werkgroep, de beschikbare capaciteit, de voorwaarden en mijlpalen en de duur van het proces dat nodig is voor het vaststellen van de handleiding gegevenslevering. Het opstellen van de handleiding voor gegevenslevering vereist beperkte capaciteit van enkele specialistische medewerkers. Waar normaal gesproken dit proces binnen een jaar tijd kan gebeuren met een beperkt tijdsbeslag voor deze medewerkers, zal het nu veel meer tijd vergen. = Binnen de werkgroep zal een nadere planning worden gemaakt. Vooralsnog wordt beoogd om eerst enkele essentiële vragen te beantwoorden die van belang zijn voor de systematiek van gegevenslevering. De NVB heeft in de position paper de belangrijkste onduidelijkheden vanuit haar perspectief benoemd.11 Vaststelling van de handleiding op 1 juli 2027 is de belangrijkste mijlpaal.

[11] Position paper - Novelle box 3: kies voor een uitvoerbare overgang naar vermogenswinstbelasting nvb-paper-novelle-box-3-websitedef.pdf

De leden van de fractie van de SP vragen waarom de Belastingdienst tijdens de deskundigenbijeenkomst van 24 november 2026 de inschatting maakte dat invoering per 2029 uitvoerbaar is en vraagt of de Uitvoeringstoets of een eerste beeld vóór de plenaire behandeling beschikbaar kan zijn. De leden van de fractie van D66 vragen wanneer een geactualiseerde Uitvoeringstoets beschikbaar is.

Voor het opstellen van een Uitvoeringstoets is normaal gesproken een termijn van acht weken noodzakelijk. De herijkte Uitvoeringstoets van de Wet werkelijk rendement box 3 inclusief novelle wordt in het tweede kwartaal van 2027 opgesteld en met uw Kamer gedeeld. In de Uitvoeringstoets van de novelle waarin de ingangsdatum op 1 januari 2028 is gesteld, wordt geconcludeerd dat de uitvoerbaarheid per 2029 verbetert, ervan uitgaande dat volledige gegevenslevering door banken over dat belastingjaar mogelijk is. Gezien de inzet van betrokken partijen is de inschatting dat gegevenslevering per 2029 mogelijk is. Op basis daarvan heeft de Belastingdienst een eerste inschatting gegeven dat de Wet werkelijk rendement box 3inclusief novelle per 2029 uitvoerbaar is.

De leden van de fractie van de SP verwijzen naar het wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer, waar is gesproken over de verhouding tussen de taakstelling bij de Belastingdienst en de aanvullende capaciteit die nodig is voor de uitvoering van de novelle box 3. Zij vragen hoeveel capaciteit er wanneer vrijkomt. Ook willen zij weten welke andere taken worden uitgesteld als gevolg van de novelle box 3 en hoe de uitvoeringskosten worden gedekt. De Belastingdienst werkt op dit moment aan een herijking van de Uitvoeringstoets Wet tegenbewijsregeling box 3, waarin onder andere het uitstellen van de inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 naar 1 januari 2029 wordt meegenomen. De herijking is niet voor de plenaire behandeling van de novelle box 3 afgerond, maar wordt in het eerste kwartaal van 2027 verwacht. Daarom heb ik toegezegd uw Kamer hier in het eerste kwartaal van 2027 over te informeren.

In het tweede kwartaal van 2027 wordt de Uitvoeringstoets Wet werkelijk rendement box 3, inclusief de novelle, herijkt. De uitkomsten van beide herijkingen moeten uitwijzen of het lukt de Wet werkelijk rendement met novelle uit te voeren met de beschikbare capaciteit uit de tegenbewijsregeling box 3 en de werving van nieuw personeel, of dat daar een herprioritering van taken voor nodig is. De uitvoeringskosten voor zowel de Wet werkelijk rendement box 3 als de novelle box 3 worden gedekt met de daarvoor gereserveerde middelen op de Aanvullende Post.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of de werving van de benodigde 252 fte überhaupt haalbaar is voor de beoogde ingangsdatum. De leden van de fractie van Volt vragen of het kabinet bereid is te

garanderen dat de belastingdienst voldoende personeel heeft voor zowel de wijziging van box 3 in 2029 als de voorstellen voor de volledige herziening van het stelsel van de inkomstenbelasting. De huidige werving, op basis van de instroomopgaven die er nu voor dit jaar liggen, verloopt goed. Uit de Uitvoeringstoets die de Belastingdienst in oktober heeft gedaan, blijkt dat er incidenteel 252 fte extra nodig is verdeeld over vijf jaar, waarvan 100 fte per jaar in de eerste twee jaren na invoering, bovenop de personele capaciteit voor de Wet werkelijk rendement box 3. Dit komt bovenop de bestaande wervingsopgave van de Belastingdienst. Uiteraard zal er hard gewerkt worden om ook aan deze instroomopgave te voldoen. Of aan de wervingsdoelstelling wordt voldaan, is medeafhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen hoe de staatssecretaris de uitvoerbaarheid van dit tijdelijke hybride stelsel beoordeelt. De invoering van een nieuw stelsel in box 3 is een structureel ingrijpende aanpassing voor burgers en de Belastingdienst. Zoals al bij het oorspronkelijke wetsvoorstel is geconstateerd, brengt iedere overgang naar belastingheffing over werkelijk rendement extra complexiteit voor belastingplichtigen, ketenpartners en dus ook voor de Belastingdienst met zich mee.
Als het nieuwe stelsel wordt ingevoerd vanaf 2029 dan verbetert de uitvoerbaarheid ten opzichte van invoering per 2028, ervan uitgaande dat wetgeving tijdig is vastgesteld en volledige gegevenslevering door banken over belastingjaar 2029 mogelijk is.
Het risico als gevolg van het vervallen van het oorspronkelijke onderscheid tussen liquide en illiquide vermogensbestanddelen blijft gelden voor belastingjaar 2029. Hierdoor wordt over belastingjaar 2029 wel een toename verwacht van het aantal bezwaar- en beroepsprocedures.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of het werken met twee verschillende heffingssystemen voor verschillende vermogensbestanddelen werkbaar is voor de digitale systemen van de Belastingdienst.
De invoering van een nieuw stelsel in box 3 is een structureel ingrijpende aanpassing voor burgers en de Belastingdienst. Zoals al in de memorie van toelichting van de Wet werkelijk rendement box 3 is geconstateerd, brengt iedere overgang naar belastingheffing over werkelijk rendement extra complexiteit voor belastingplichtigen, ketenpartners en dus ook voor de Belastingdienst met zich mee. De invoering van het hybride stelsel met zowel vermogensaanwas- en vermogenswinstbelasting is technisch maakbaar in de systemen van de Belastingdienst en inpasbaar in het ICT-portfolio.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen op welke termijn belastingplichtigen worden geïnformeerd welke aanvullende informatie de belastingplichtige voor de voorlopige aanslag en aangifte IB 2028 zelf moet bij houden of aanleveren en vragen of het kabinet een overzicht kan geven van de gevolgen voor de VIA van belastingplichtigen, en welke gegevens door de belastingplichtige zelf verstrekt moeten worden. Vanaf de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3 per 2029 geldt een beperkte bewaar- en administratieplicht voor, kort gezegd, vermogensbestanddelen die niet worden gerenseigneerd door financiële instellingen. Omdat het invullen van de aangifte een groter beroep doet op het doenvermogen zal de Belastingdienst een intensief communicatietraject starten om belastingplichtigen te ondersteunen bij het doen van aangifte. De Belastingdienst zal bij de invoering ook duidelijke informatie beschikbaar stellen over de wijze waarop burgers aan de administratie- en bewaarplicht kunnen voldoen. Welke informatie precies in de vooraf ingevulde aangifte wordt opgenomen, wordt voorafgaand aan de aangiftecampagne over inkomstenbelasting 2029 vastgesteld.

De leden van de fractie van Volt merken op dat zowel de Belastingdienst als de NVB wijzen op de risico’s van snelle invoering per 2029. Deze leden vragen of het kabinet verdere maatregelen overwegen om deze risico’s te mitigeren en welke extra voorzieningen het kabinet heeft genomen om de ICT systemen van de Belastingdienst aanpasbaar te maken aan het nieuwe stelsel. Zoals in de Uitvoeringstoets is aangegeven verbetert de uitvoerbaarheid van het nieuwe stelsel als dat wordt ingevoerd vanaf 2029 in plaats van 2028, ervan uitgaande dat wetgeving tijdig is vastgesteld en volledige gegevenslevering door banken over belastingjaar 2029 mogelijk is. Gezien de inzet van de banken, de Belastingdienst en het ministerie van Financiën verwacht ik dat de gegevenslevering tijdig tot stand kan komen. Uit de Uitvoeringstoetsen van de Wet werkelijk rendement box 3 en van de novelle blijkt dat deze technisch maakbaar zijn in de systemen van de Belastingdienst en inpasbaar in het ICT-portfolio.

De leden van de fractie van Volt vragen wat het voor de operationele uitvoering bij de Belastingdienst betekent als de banken niet tijdig hun systemen en informatievoorziening klaar hebben voor doorvoering box 3. De leden van de fractie van SP vragen wat er gebeurt als de handleiding voor gegevenslevering pas later klaar is. De leden van de fractie van Volt vragen wat het betekent voor de operationele uitvoering bij de Belastingdienst als de invoering van box 3 volgens de door de Tweede Kamer aangenomen novelle vertraging oploopt.

Zoals aangegeven door de NVB is het belangrijk voor de gegevenslevering dat de handleiding uiterlijk 1 juli 2027 gereed is. In het geval dat de gegevenslevering voor 2029 niet gereed is, zullen naar verwachting de risico's in 2029 van kracht zijn die in de Uitvoeringstoets genoemd zijn voor 2028. Kort gezegd behelst dit dat de handhaving moeizaam zou zijn, het toezicht ongericht en de fraudebestendigheid te beperkt. Daarbij wordt een groot beroep gedaan op het doenvermogen van burgers. Gezien de inzet van de banken, de Belastingdienst en het ministerie van Financiën verwacht ik dat de gegevenslevering tijdig tot stand kan komen.
Indien de Wet werkelijk rendement box 3 pas in 2030 wordt ingevoerd, zal het forfaitaire stelsel met tegenbewijsregeling nog een jaar langer van kracht zijn. Voor de Belastingdienst is deze voortzetting uitvoerbaar. Zoals ik heb aangegeven in de brief aan uw Kamer van 17 november, zal bij behandeling van de novelle na 1 januari 2027 de inwerkingtredingsdatum en het dekkingspakket door middel van een nieuwe novelle moeten worden aangepast. Terugwerkende kracht is hier niet mogelijk. In dat geval zal een nieuwe weging gemaakt moeten worden over de dekkingsmaatregelen. Een geheel nieuw wetgevingstraject voor een alternatief dekkingspakket zal enige tijd in beslag nemen. Tegelijkertijd is een dekkingspakket wel voorwaardelijk voor de invoering van een nieuw box 3 stelsel. Het kabinet vindt het niet wenselijk dat burgers in Nederland nog voor onbepaalde tijd onduidelijkheid zouden hebben over het belasten van vermogen in box 3.

De leden van de fractie van 50PLUS vragen welke mogelijkheden er zijn om informatie over life-events uit te vragen. In overleg met de Belastingdienst en de banken wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een uitvraag in box 3 te doen, naar voorbeeld van de uitvraag bij de eigenwoningregeling, als er sprake is van een life event waarbij zich een vervreemding en verwerving voordoet.

6. Overig

De leden van de fractie van de SP vragen, met een beroep op artikel 68 van de Grondwet, naar een volledig overzicht van contacten van het ministerie van Financiën, de minister en staatssecretaris van Financiën en voor zover van toepassing het ministerie van Algemene Zaken en de minister-president met belangenorganisaties, bedrijven, financiële instellingen, adviseurs en andere externe partijen over de vormgeving van box 3.
Het door de leden van de fractie van de SP gevraagde gedetailleerde overzicht opstellen, is helaas niet mogelijk op deze korte termijn. Het overzicht wordt zo snel mogelijk opgesteld en zal bij de tweede Nota naar aanleiding van het verslag met uw Kamer worden gedeeld.

De Staatssecretaris van Financiën,

Eelco Eerenberg